

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2018/959 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2018. március 14.)

az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a működési kockázatra vonatkozó, intézmények által alkalmazott fejlett mérési módszerek illetékes hatóság általi engedélyezése során használt értékelési módszertan meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 312. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) A működési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények alkalmazásában az 575/2013/EU rendelet 312. cikke (2) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy az illetékes hatóságok akkor engedélyezik az intézmények számára, hogy fejlett mérési módszereket (a továbbiakban: AMA-módszer) alkalmazzanak a működési kockázat mérésére szolgáló saját rendszereik alapján, amennyiben azok megfelelnek az említett cikkben meghatározott minőségi és mennyiségi követelményeknek, azaz mindenkor teljesítik azokat. Következésképpen egy ilyen értékelés nemcsak az AMA-módszer használati engedélyének kezdeti kérelmezésére vonatkozik, hanem folyamatosan alkalmazandó.
- (2) Az intézmény AMA-keretrendszerét alkotó különböző elemeket nem elszigetelten, hanem egymással összefüggő elemekből álló csomagként kell vizsgálni és értékelni oly módon, hogy az illetékes hatóságok a rendszer minden része tekintetében meggyőződjenek a megfelelési szint helyességéről.
- (3) Az 575/2013/EU rendelet 312. cikke (4) bekezdésének a) és b) pontjában említett, az AMA-módszer alkalmazására vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelése során az illetékes hatóságok nem járhatnak el minden esetben azonos módon. Az értékelendő elemek jellege az elvégzett értékelés típusától függ, amely viszont a benyújtott kérelem típusától függ. Az illetékes hatóságoknak a megfelelés értékelését el kell végezniük akkor, amikor az intézmény először kérelmezi AMA-módszer alkalmazását, amikor az intézmény az AMA-módszer kiterjesztését kéri a jóváhagyott lépcsőzetes bevezetési terv alapján, amikor az intézmény az általa az AMA-módszer használatára megadott engedély meghosszabbítását vagy módosítását kérelmezi, továbbá amikor az intézmény az 575/2013/EU rendelet 313. cikkével összhangban a kevésbé fejlett módszerek alkalmazásához való visszatérést kérelmezi. Emellett az illetékes hatóságoknak folyamatos felülvizsgálat alatt kell tartaniuk az AMA-módszer intézmények általi használatát. Ennek megfelelően az illetékes hatóságoknak az adott értékelési módszertannak megfelelően értékelendő elemek jellegével összhangban kell megvizsgálniuk, hogy az intézmény megfelel-e az AMA-módszer alkalmazására vonatkozó követelményeknek.
- (4) A 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ 85. cikkének (1) bekezdése előírja az intézmények számára, hogy határozzák meg, mi minősül működési kockázatnak a működési kockázat értékelésére és

⁽¹⁾ HL L 176., 2013.6.27., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.).

kezelésére irányuló szabályzatok és eljárásrendek végrehajtása céljából. Az 575/2013/EU rendelet meghatározza a „működési kockázat” fogalmát, amely magában foglalja mind a jogi kockázatot, mind a modellkockázatot. A 2013/36/EU irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében a modellkockázat a belső modellek kidolgozása, megvalósítása, vagy használata során elkövetett hibákból származó potenciális veszteségre utal, de nem fedti le az 575/2013/EU rendelet prudens értékelésről szóló 105. cikkében vagy az (EU) 2016/101 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben ⁽¹⁾ említett modellkockázati értékelési korrekciókból származó potenciális veszteségeket, és nem hivatkozik az 575/2013/EU rendelet 105. cikkének (13) bekezdésében említett, az esetlegesen helytelen értékelési módszer alkalmazásával kapcsolatos modellkockázatra. Hasonlóképpen, az 575/2013/EU rendelet nem határozza meg, hogy az illetékes hatóságoknak miként kell ellenőrizniük annak a követelménynek a betartását, hogy a jogi kockázattal és a modellkockázattal kapcsolatos valamennyi működési kockázatot meg kell határozni. Az illetékes hatóságok által az AMA-módszer használatának értékelése során alkalmazandó értékelési módszertant meghatározó szabályokban ezért ki kell térni ennek meghatározására.

- (5) Harmonizálni kell továbbá a pénzügyi ügyletek működési kockázatainak pontos meghatározására vonatkozó felügyeleti megközelítéseket, ideértve a piaci kockázatra vonatkozó felügyeleti megközelítéseket is, mivel az ilyen ügyletek működési kockázatai bizonyítottan jelentős mértékűek, és e kockázatok okai – amelyek jellemzően sokrétűek – nem azonosíthatók és rögzíthetők következetesen az Unió egész területén.
- (6) Az intézmény irányítási és kockázatkezelési rendszere által betartandó standardokat a 2013/36/EU irányelv 74. cikke és az 575/2013/EU rendelet 321. cikke határozza meg. Ezekre tekintettel annak értékelésekor, hogy az intézmény alkalmazhatja-e az AMA-módszert, az illetékes hatóságoknak az AMA-módszer értékelésére szolgáló módszertan alapján – figyelembe véve az intézmény tevékenységeinek jellegét, nagyságrendjét és összetettségét – ellenőrizniük kell, hogy az intézmény pontosan meghatározott, átlátható és következetes felelősségi köröket tartalmazó, világos szervezeti struktúra keretében irányítja-e és kezeli a működési kockázatot. Mindenekelőtt meg kell győződni arról, hogy a működési kockázatot kezelő funkció kulcsfontosságú szerepet játszik az intézmény működési kockázatainak azonosításában, mérésében, értékelésében, nyomon követésében, kontrolljában és mérséklésében, és az intézmény üzletviteli egységeitől való függetlensége biztosítja szakmai ítéleteinek és ajánlásainak függetlenségét és pártatlanságát. Azt is meg kell állapítani, hogy a felső vezetés felelős a vezető testület által jóváhagyott működésikockázat-irányítási és -kezelési keretrendszer kidolgozásáért és végrehajtásáért, és hogy ezt a keretet következetesen alkalmazzák az intézmény szervezetén belül. Az illetékes hatóságoknak arról is meg kell győződniük, hogy minden személyzeti szinten megfelelő eszközök és információk állnak rendelkezésre annak érdekében, hogy a személyzet tagjai tisztában legyenek a működési kockázatok kezelésével kapcsolatos feladataikkal.
- (7) A hatékony belső jelentéstételi rendszerek a hatékony és eredményes belső irányítás előfeltételei. Az illetékes hatóságoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy az AMA-engedélyért folyamodó intézmény hatékony kockázati jelentéstételi rendszereket fogadjon el, amelyek nemcsak a vezető testület és a felső vezetés felé továbbítják ezen információkat, hanem a működési kockázatok kezeléséért felelős valamennyi szervezeti egység felé is. A jelentéstételi rendszernek tükröznie kell az intézmény működési kockázattal kapcsolatos aktuális kérdéseinek állását, és ki kell terjednie a működési kockázat kezelésének és mérésének valamennyi lényeges szempontjára.
- (8) Az 575/2013/EU rendelet 321. cikkének a) pontjával összhangban az intézmény működési kockázat mérésére szolgáló belső rendszerét szorosan integrálni kell a napi kockázatkezelési eljárásokba. Ennek eredményeként az AMA-módszer értékelése során alkalmazott módszertan alapján az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az AMA-engedélyt kérelmező intézmény nem kizárólag a működési kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelmények kiszámítása céljából, hanem ténylegesen folyamatosan alkalmazza a napi üzleti folyamataiban és kockázatkezelési céljaira a működési kockázat mérésére szolgáló rendszert. Az AMA-módszer felügyeleti értékelésére vonatkozó szabályoknak ezért szabályokat kell tartalmazniuk a „használati teszt” tekintetében az AMA-engedélyt kérelmező intézmény által teljesítendő felügyeleti elvárásokról.
- (9) Annak érdekében, hogy mind az intézmények, mind az illetékes hatóságok bizonyítékkal rendelkezzenek arra vonatkozóan, hogy az intézmény által a működési kockázatainak mérésére alkalmazott rendszer megbízható, stabil, valamint a működési kockázatra vonatkozóan hitelesebb szavatolótoke-követelményeket generál, mint egy egyszerűbb működésikockázat-szabályozási módszer, az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az intézmény egy meghatározott időszakon keresztül összehasonlította-e a működésikockázat-kezelési rendszerét az 575/2013/EU rendelet 315., 317. és 319. cikkében meghatározott alapmutató módszerével vagy a működési kockázat sztenderd módszerével. Ennek az időtartamnak kellően hosszúnak kell lennie ahhoz, hogy az illetékes hatóság megállapíthassa, hogy az intézmény megfelel az 575/2013/EU rendeletben az AMA-módszer használata tekintetében megállapított minőségi és mennyiségi előírásoknak.

⁽¹⁾ A Bizottság (EU) 2016/101 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. október 26.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a prudens értékelésre alkalmazandó szabályozástechnikai standardok tekintetében a 105. cikk (14) bekezdése szerint történő kiegészítéséről (HL L 21., 2016.1.28., 54. o.)

- (10) Az 575/2013/EU rendelet 321. cikkének g) pontja szerint az intézmény AMA-módszer szerinti mérési rendszeréhez kapcsolódó adatáramlásoknak és folyamatoknak átláthatóknak és hozzáférhetőeknek kell lenniük. A működési kockázatra vonatkozó adatok nem állnak azonnal rendelkezésre, mivel azokat először az intézmény könyveiben és archívumaiban azonosítani kell, majd megfelelően gyűjteni és karbantartani szükséges. A mérési rendszer továbbá jellemzően nagyon kifinomult, és több logikai és számítási lépés során vezet el az AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelmény megállapításához. Az AMA-módszer értékelésére szolgáló módszertannak ezért biztosítani kell annak ellenőrzését, hogy az intézmény megfelelően alakította ki és helyesen alkalmazza adatminőségi és informatikai rendszereit, és ezek a szándékolt célok elérését szolgálják.
- (11) Az intézmény AMA-rendszerét az 575/2013/EU rendelet 321. cikke e) és f) pontjának megfelelően belső validálásnak és felülvizsgálatnak kell alávetni. Bár a belső validálási és felülvizsgálati funkciók felépítése az intézmény jellegétől, összetettségétől és üzleti tevékenységétől függően változhat, biztosítani kell, hogy az e funkciók által végzett felülvizsgálatok értékelése során a felülvizsgálatok tartalmára és körére vonatkozóan közös kritériumok kerüljenek betartásra.
- (12) A működési kockázat modellezése viszonylag új és folyamatosan fejlődő terület. Ennek megfelelően az 575/2013/EU rendelet 322. cikke jelentős rugalmasságot biztosít az intézmények számára az AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelmények kiszámításához használt működés-kockázat-mérési rendszer kiépítése tekintetében. Az ilyen rugalmasság azonban nem eredményezhet jelentős különbségeket az intézmények között az értékelési rendszer kulcsfontosságú elemeit illetően, ideértve a belső adatok, a külső adatok, a forgatókönyv-elemzés és az üzleti környezeti és belsőkontroll-tényezők (az úgynevezett „négy elem”) használatát, az extrém kockázati események és a kapcsolódó kockázati tényezők (a számítási adatkészlet kialakítása, a részletezettség, a veszteségeloszlások azonosítása, az aggregált veszteségeloszlások és a kockázati mérőszámok meghatározása) megragadását vagy a várható veszteség meghatározását lehetővé tevő alapvető modellezési feltevéseket, a korrelációt, valamint az értékelési rendszer belső konzisztenciáját biztosítani hivatott tőkeallokációs kritériumokat. Ezért annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer módszertani szempontból kellően megalapozott és az intézmények között összehasonlítható legyen, továbbá hogy hatékonyan mérje az intézmények tényleges és potenciális működési kockázatait, valamint megbízható és szilárd alapokon nyugvó AMA-módszer szerinti szabályozási tőkekövetelményeket generáljon, az AMA-módszer értékelésére vonatkozó módszertannak biztosítani kell, hogy az illetékes hatóságok Unió-szerte ugyanazokat a kritériumokat és követelményeket alkalmazzák. Az AMA-módszer értékelésére vonatkozó módszertannak figyelembe kell vennie a működési kockázatnak az intézmények eltérő méretéhez, jellegéhez és összetettségéhez kapcsolódó sajátos elemeit is.
- (13) Különös tekintettel a belső adatokra, figyelembe kell venni azt a tényt, hogy noha a működési kockázati veszteség csak működési kockázati eseményből eredhet, annak előfordulását különböző tényezők jelezhetik, ideértve a közvetlen költségeket, a kiadásokat, a céltartalékokat és a be nem szedett bevételeket. Míg néhány működési kockázati esemény számszerűsíthető hatást fejt ki, és az intézmény pénzügyi kimutatásaiban is megjelenik, más események nem számszerűsíthetők, nem érintik az intézmény pénzügyi kimutatásait, és ezért csak más forrásokból, például vezetői archívumokból vagy a váratlan események adatbázisából mutathatók ki. Ezért az illetékes hatóságok számára az AMA-módszer intézmények által használatának engedélyezéséhez előírt értékelési módszertannak meg kell határozni, hogy mi minősül működési kockázati veszteségnek, és az AMA-nyilvántartás céljaira mekkora összeget kell figyelembe venni, illetve – általánosabban – meg kell határozni minden olyan lehetséges tételt, amely jelezheti a működési kockázati események előfordulását.
- (14) Az intézmények néha gyorsan képesek visszanyerni a felmerülő működési kockázati veszteségeket. Az AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelmény kiszámításakor nem vehetők figyelembe a gyorsan megtérült veszteségek, jóllehet azok követése irányítási szempontból hasznos lehet. Mivel számos olyan kritérium létezik, amelyek alapján az intézmények a veszteségeket gyorsan megtérült veszteségnek minősítik, az AMA-módszer értékelésére vonatkozó módszertannak meg kell határozni, mely kritériumok alapján minősíthetők veszteségek gyorsan megtérült veszteségnek.
- (15) Az 575/2013/EU rendelet 323. cikkében említett bizonyos feltételek teljesülése esetén az AMA-módszer keretében az illetékes hatóságok figyelembe vehetik a kockázatsökkentési technikákat. Az e technikákra vonatkozó szabályok hatékony alkalmazása érdekében az illetékes hatóságoknak konkrét standardokat kell követniük e szabályoknak egy intézmény általi alkalmazásának értékelésekor. Különösen abban az esetben, ha ezek a kockázatsökkentési technikák biztosítás formáját öltik, gondoskodni kell arról, hogy az ilyen biztosítást olyan biztosítók nyújtsák, amelyeket az Unióban (vagy a biztosítókra vonatkozó uniós szabályokkal egyenértékű szabályozási standardokkal rendelkező joghatóságokban) engedélyeztek.
- (16) Amennyiben a kockázatsökkentési technikák a biztosítástól eltérő kockázatrüházási mechanizmusok formáját öltik, az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen mechanizmusok ténylegesen átruházzák a kockázatot, és nem az AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelmény megkerülésére használják őket. Ez a feltétel alapvető fontosságú a működési kockázat sajátosságainak fényében, ahol nincsenek egyértelmű mögöttes referenciaeszközök, és ahol a váratlan veszteségek nagyobb szerepet játszanak, mint más típusú kockázatokban.

Ezt tovább súlyosbítja a működési kockázati „termékek” hatékony, likvid és strukturált piacának hiánya, amely termékekkel így mindeddig a bankszektoron kívül kereskednek, például katasztrófakötvények és időjárás szarmazékos termékek formájában. Végezetül, gyakran nagy nehézségeket okoz az ilyen mechanizmusok jogi kockázatának értékelése, még akkor is, ha e szerződések feltételeit világosan és körültekintően meghatározzák.

- (17) Annak érdekében, hogy zökkenőmentes átmenetet biztosítsanak azon intézmények számára, amelyek már engedélyt kaptak az AMA-módszer használatára, valamint azon intézmények számára, amelyek az AMA-módszer használatára e rendelet hatálybalépését megelőzően kértek engedélyt, rendelkezni kell arról, hogy az illetékes hatóságok csak bizonyos átmeneti időszakot követően alkalmazzák e rendeletet ezen intézmények AMA-értékelésével kapcsolatban. Tekintettel arra, hogy a 2013/36/EU irányelv 101. cikkének (1) bekezdésében említett rendszeres AMA-felülvizsgálatra általában évente kerül sor, az átmeneti időszaknak e rendelet hatálybalépésének napjától számított egy évnek kell lennie.
- (18) Meg kell szüntetni azt a lehetőséget, hogy az intézmények a továbbiakban az AMA-módszer egésze vagy egy része tekintetében a korreláció felismerésére normális vagy normálshoz hasonló eloszlást alkalmazzanak az AMA-módszer keretében, mivel e módszerek a működési kockázati kategóriák szélső eloszlási értékeinek függetlenségét feltételezik, kizárva ezzel a különböző típusú jelentős veszteségek egyidejű előfordulásának lehetőségét, amely nem tekinthető sem prudens, sem reális feltételezésnek. Következésképpen elegendő időt kell biztosítani az ilyen módszereket használó intézményeknek annak érdekében, hogy zökkenőmentesen áttérhessenek a működési kockázat mérésére szolgáló rendszeren belül konzervatívabb feltételezésekkel élő, azaz az eloszlások szélső értékei között pozitív korrelációt feltételező új rendszerre. Tekintettel arra, hogy e feltételezések alkalmazásához szükség lehet az AMA-keretrendszer néhány kulcsfontosságú elemének és a kapcsolódó eljárásoknak a módosítására, kétéves átmeneti időszakot kell biztosítani az átállásra.
- (19) Ez a rendelet az Európai Bankhatóság által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeten alapul.
- (20) Az Európai Bankhatóság nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetről, elemezte az esetleges kapcsolódó költségeket és hasznot, továbbá kikérte az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 37. cikkével összhangban létrehozott banki érdekképviseleti csoport véleményét,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

A fejlett mérési módszerek értékelése

(1) Az értékelésnek, amelynek alapján az illetékes hatóságok engedélyezik az intézmény számára a fejlett mérési módszerek (a továbbiakban: AMA-módszer) alkalmazását, meg kell erősítenie a következőket:

- a) a 3–6. cikkben foglalt elemek teljesülése;
- b) a 2. és a 3. fejezet rendelkezéseinek teljesülése;
- c) a 4. fejezet akkor teljesül, ha az intézmény elfogadta az abban említett biztosítási és más kockázátátruházási mechanizmusokat.

(2) Az 1–4. fejezetet figyelembe kell venni, ha az illetékes hatóságok a következőket végzik:

- a) az intézmény által alkalmazott AMA-módszer kiterjesztése és módosítása lényegességének értékelése;
- b) az intézmény által alkalmazott AMA-módszer lépcsőzetes bevezetési tervének értékelése;
- c) az intézmény kevésbé fejlett módszerek alkalmazásához való visszatérésének értékelése az 575/2013/EU rendelet 313. cikkével összhangban;
- d) a valamely intézmény által használt AMA-módszer folyamatos felülvizsgálatai.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

2. cikk

Fogalommeghatározások

E felhatalmazáson alapuló jogi aktus alkalmazásában:

1. „body–tail modellezési szakaszhatár”: az a veszteségérték, amely a veszteségeloszlások középső értékeit (body) elválasztja a veszteségeloszlások szélső értékeitől (tail);
2. „számítási adatkészlet”: az összegyűjtött – akár tényleges, akár generált – adatok azon halmaza, amely teljesíti az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer inputjaként szolgálhasson;
3. „adatgyűjtési küszöbérték”: az a veszteségérték, amely fölött az intézmény irányítási és mérési célokból működési kockázati veszteségeket azonosít és gyűjt;
4. „elszámolás időpontja”: az az időpont, amikor egy működési kockázati eseménnyel szemben először jelenítenek meg veszteséget vagy céltartalékot az eredménykimutatásban;
5. „minimális modellezési küszöbérték”: az a veszteségérték, amely fölött a gyakorisági és súlyossági eloszlásokat – akár empirikusak, akár parametrikusak – a működési kockázati veszteségekhez illesztik;
6. „bruttó veszteség” vagy „veszteség”: működési kockázati eseményből eredő, bármilyen típusú megtérülés előtti veszteség;
7. „kötelezettségszegésből eredő esemény”: szándékosan vagy gondatlanságból elkövetett kötelezettségszegésből eredő működési kockázati esemény, ideértve a pénzügyi szolgáltatások nem megfelelő nyújtását is;
8. „működési kockázati kategória”: az a szint, például az eseménytípus vagy az üzletág, amelyen az intézmény működési kockázat mérésére szolgáló rendszere külön gyakorisági és súlyossági eloszlásokat generál;
9. „működési kockázati profil”: az intézmény tényleges és jövőbeli működési kockázatainak egy adott időpontban abszolút számokban való megjelenítése;
10. „működési kockázati toleranciaszint”: az intézmény abszolút számokban megjelenített előretekintő véleménye az intézmény stratégiai célkitűzéseit és üzleti tervét még nem veszélyeztető működési kockázat aggregált szintjéről és típusairól;
11. „megtérülés”: az eredeti veszteséghez kapcsolódó, de attól független és időben elkülönülő esemény, amelynek során az intézményhez az első féltől vagy harmadik felektől pénzeszközök vagy a gazdasági hasznok áramlanak be;
12. „kockázati mérőszám”: az aggregált veszteségeloszlásból a kívánt konfidenciaszinten kinyert, működési kockázatra vonatkozó statisztikai mérőszám, pl. a kockázattal érték (VaR) vagy a veszteségre vonatkozó mérőszám (pl. várható veszteség, medián veszteség);
13. „rendszerfejlesztési életciklus” vagy „SDLC”: az informatikai infrastruktúra tervezésének, létrehozásának, tesztelésének és bevezetésének folyamata;
14. „áthozott veszteség”: a pénzügyi elszámolási időszakban az előző pénzügyi elszámolási időszakok pénzáramlásait vagy pénzügyi kimutatásait befolyásoló működési kockázattal kapcsolatos esemény miatt elkönyvelt negatív gazdasági hatás.

3. cikk

A jogi kockázathoz kapcsolódó működési kockázati események

(1) Annak értékelése körében, hogy az intézmény azonosítja, gyűjti és kezeli-e a jogi kockázathoz kapcsolódó működési kockázati eseményekre és veszteségekre vonatkozó adatokat a működési kockázat kezelése és az AMA-módszer szerinti szavatolóteke-követelmény kiszámítása céljából, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következők mindegyikéről:

- a) az intézmény egyértelműen működési kockázatként azonosítja és osztályozza a jogi eljárásokat eredményező eseményekből, ideértve legalább a következőkből eredő veszteségeket és egyéb költségeket:
  - i. cselekvés elmulasztása abban az esetben, ha a jogi előírásnak való megfelelés érdekében szükség van ilyen fellépésre;
  - ii. a jogi előírásnak való megfelelés elkerülése érdekében tett intézkedés;
  - iii. kötelezettségszegésből eredő esemény;
- b) az intézmény egyértelműen működési kockázatként azonosítja és osztályozza azokat a veszteségeket és egyéb költségeket, amelyek olyan önkéntes intézkedésekből erednek, amelyek célja a működési kockázati eseményekből eredő jogi kockázatok elkerülése vagy enyhítése, beleértve a fogyasztók számára önként kínált, jövőbeni szolgáltatásokra vonatkozó visszatérítéseket vagy kedvezményeket, amennyiben ezeket nem fogyasztói panaszok eredményeként nyújtják;

- c) az intézmény egyértelműen működési kockázatként azonosítja és osztályozza azokat a veszteségeket, amelyek szerződések és dokumentumok hibáiból és hiányosságaiból erednek;
- d) az intézmény nem minősíti működési kockázatnak a következőket:
  - i. harmadik feleknek vagy alkalmazottaknak nyújtott visszatérítések, valamint üzleti lehetőségek miatti goodwillkifizetések, amennyiben nem sértettek meg előírást vagy etikus magatartásra vonatkozó normát, és amennyiben az intézmény kellő időben teljesítette kötelezettségeit;
  - ii. külső jogi költségek, amennyiben az alapul szolgáló esemény nem működési kockázati esemény.

Az a) pont alkalmazásában jogi eljárásnak minősül minden jogegyezség, ideértve a bíróság előtti kötelező egyezségeket és a peren kívüli egyezségeket.

(2) E cikk alkalmazásában a jogi előírásnak minősülnek legalább a következők:

- a) nemzeti vagy nemzetközi jogszabályi rendelkezésekből eredő követelmények;
- b) nemzeti vagy nemzetközi normáknak és gyakorlatoknak megfelelően létrehozott szerződéses megállapodásokból, belső szabályokból és magatartási kódexekből eredő követelmények;
- c) etikai szabályok.

4. cikk

A modellkockázathoz kapcsolódó működési kockázati események

Annak értékelése körében, hogy az intézmény a működési kockázat kezelése és az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelmény kiszámítása céljából azonosítja, gyűjti és kezeli-e a 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke (1) bekezdésének 11. pontjában meghatározott modellkockázattal összefüggő működési kockázati eseményekre és veszteségekre vonatkozó adatokat, az illetékes hatóság meggyőződik a következőkről:

- a) hogy legalább a döntéshozatalhoz használt modellekből származó következő események és a kapcsolódó veszteségek működési kockázatnak minősülnek:
  - i. a kiválasztott modell és jellemzői nem megfelelő meghatározása;
  - ii. a kiválasztott modell nem megfelelő ellenőrzése az értékelendő pénzügyi eszköz vagy az árazandó termék, illetve az alkalmazandó piaci feltételek esetében való alkalmasság tekintetében;
  - iii. a kiválasztott modell hibás alkalmazása;
  - iv. téves piaci áron történő értékelés vagy kockázatomérés az ügyletnek a kereskedési rendszerbe való hibás bevitel eredményeként;
  - v. a kiválasztott modellnek vagy a modell outputjainak olyan célra való felhasználása, amelyre azokat nem szánták vagy tervezték, ideértve a modellezési paraméterek manipulálását;
  - vi. a modell megfelelőségének ellenőrzése céljából történő nyomon követés rossz időben és módon történő végrehajtása;
- b) hogy a szavatolótoke-követelményeknek az illetékes hatóságok által engedélyezett belső modellek szerinti alulbecsléséhez kapcsolódó eseményeket nem veszik figyelembe a modellkockázattal összefüggő működési kockázati eseményekre és veszteségekre vonatkozó adatok azonosításában, gyűjtésében és kezelésében.

5. cikk

A pénzügyi tranzakciókhoz kapcsolódó működési kockázati események, beleértve a piaci kockázathoz kapcsolódó eseményeket is

Annak értékelése körében, hogy az intézmény a működési kockázat kezelése és az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelmény kiszámítása céljából azonosítja, gyűjti és kezeli-e a pénzügyi ügyletekkel és piaci kockázattal kapcsolatos működési kockázati eseményekre és veszteségekre vonatkozó adatokat, az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy az intézmény legalább a következő eseményeket és a kapcsolódó veszteségeket működési kockázatként osztályozza:

- a) operatív és adatbeviteli hibák miatti események, ideértve a következőket:
  - i. a megbízások bevitelére vagy végrehajtására során elkövetett mulasztások és hibák;
  - ii. az adatok elvesztése vagy az adatáramlás téves értelmezése az intézmény front-, middle- és back-office funkciói közötti kommunikáció során;

- iii. osztályozási hibák;
  - iv. az ügyleti adatlap hibás kitöltése, ideértve a tranzakció összegével, a lejáratl és a pénzügyi jellemzőkkel kapcsolatos hibákat;
- b) a belső kontrollok hiányosságai miatti események, ideértve a következőket:
- i. a piaci pozíció megszüntetésére vonatkozó megbízás megfelelő végrehajtásának elmulasztása kedvezőtlen irányú árváltozás esetén;
  - ii. a meghatározott határértékeket meghaladó pozíciók jogosulatlan megnyitása, a vonatkozó kockázat típusától függetlenül;
- c) a nem megfelelő adatminőség és az informatikai környezet működésképtelensége miatt bekövetkező események, ideértve a szerződések lezárásának elmaradását a piachoz való hozzáférés technikai okból történő szünetelése miatt.

6. cikk

A dokumentáció minősége és ellenőrizhetősége

(1) Az illetékes hatóság az intézmény által használt AMA-módszerre vonatkozó dokumentáció minőségének ellenőrzése körében meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy a dokumentációt az intézmény megfelelő irányítási szintjén hagyták jóvá;
- b) hogy az intézmény rendelkezik a belső dokumentáció magas színvonalát biztosító rendelkezéseket előíró szabályzatokkal, ideértve a dokumentáció teljessége, következetessége, pontossága, naprakész volta, jóváhagyása és biztonsága tekintetében való elszámoltathatóság meghatározásával;
- c) hogy a b) pontban említett szabályzatokban előírt dokumentáció legalább a következő elemeket azonosítja:
  - i. a dokumentum típusa;
  - ii. szerző;
  - iii. ellenőrző;
  - iv. engedélyező és tulajdonos;
  - v. a készítés és a jóváhagyás dátuma;
  - vi. verziószám;
  - vii. a dokumentumon végzett módosítások jegyzéke;
- d) hogy az intézmény alaposan dokumentálja politikáit, eljárásait és módszertanait.

(2) Az illetékes hatóság az intézmény által használt AMA-módszerre vonatkozó dokumentáció ellenőrizhetőségének ellenőrzése körében meggyőződik legalább a következőkről:

- a) a dokumentáció kellően részletes és pontos ahhoz, hogy lehetővé tegye az AMA-módszer harmadik felek általi vizsgálatát, ideértve a következőket:
  - i. a módszer felépítésének alapjául szolgáló logika és eljárások megértése;
  - ii. a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer megértése az AMA-módszer szerinti szavatolókövetelmény-számítás működésének, a módszer korlátainak, főbb feltételezéseinek és a modell replikálhatóságának meghatározása érdekében.

2. FEJEZET

MINŐSÉGI KÖVETELMÉNYEK

1. SZAKASZ

Irányítás

7. cikk

A működési kockázat kezelését célzó eljárás

(1) Annak értékelése körében, hogy az intézmény AMA-keretrendszere hatékonyan járul-e hozzá a működési kockázat irányításához és kezeléséhez, és hogy e keretrendszer egyértelmű, átlátható és következetes felelősségi körökkel rendelkező, áttekinthető szervezeti felépítésre támaszkodik, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézmény vezető testülete megvitatja és jóváhagyja a működési kockázat irányítását, a működési kockázat kezelését célzó eljárást és a működési kockázat mérésére szolgáló rendszert;

- b) hogy az intézmény vezető testülete legalább évente meghatározza a következőket:
- i. az intézmény működési kockázati toleranciaszintjét;
  - ii. az intézmény működési kockázati toleranciaszintre vonatkozó írásbeli nyilatkozatát, amely kitér a működési kockázati veszteség aggregált szintjére és a működési kockázati események típusaira, továbbá minőségi és mennyiségi rendelkezéseket is tartalmaz, beleértve a működési kockázati veszteségmutatókon alapuló azon küszöbértékeket és korlátokat, amelyek az intézmény stratégiai céljainak és üzleti tervének elérése érdekében hajlandó vagy kész betartani, továbbá azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy e nyilatkozat az intézmény egészében rendelkezésre álljon, és az intézmény alkalmazottai azt megértse;
- c) hogy az intézmény vezető testülete folyamatosan figyelemmel kíséri a b) pont ii. alpontjában említett, a működési kockázati toleranciaszintre vonatkozó nyilatkozatnak való megfelelést;
- d) hogy az intézmény a működési kockázat – és benne a kötelezettségzegésből eredő események – azonosítását, értékelését, mérését, nyomon követését és jelentését célzó, folyamatos működésikockázat-kezelési eljárást alkalmaz, valamint képes azonosítani a működésikockázat-kezelési eljárás irányításáért felelős alkalmazottakat;
- e) hogy a d) pontban említett eljárásból származó információkat továbbítják az intézmény illetékes bizottságainak és végrehajtó szerveinek, valamint hogy az e bizottságok által hozott határozatokról tájékoztatják az intézményen belül a működési kockázat méréséért, kontrolljáért, nyomon követéséért és kezeléséért felelős személyeket, valamint a működési kockázatot eredményező tevékenységek irányításáért felelős személyeket;
- f) hogy az intézmény legalább évente értékeli a működési kockázati rendszer irányításának, a működési kockázat kezelését célzó eljárásnak és a működési kockázat mérésére szolgáló rendszernek a hatékonyságát;
- g) hogy az intézmény legalább évente értesíti az illetékes hatóságot a f) pontban említett értékelés megállapításairól.
- (2) Az (1) bekezdésben említett értékelés céljából az illetékes hatóság figyelembe veszi, hogy az intézmény működési kockázati irányítási rendszere milyen mértékben és módon járul hozzá ahhoz, hogy az intézmény alkalmazottai részt vegyenek a működési kockázat kezelésében, beleértve legalább a következőket:
- a) a működési kockázatra vonatkozó politikákkal és eljárásokkal kapcsolatos ismeretek szintje az intézmény alkalmazottai körében;
  - b) az AMA-keretrendszer felépítésével és hatékonyságával kapcsolatos kifogások kezelését célzó belső eljárás.

8. cikk

A működési kockázatot kezelő független funkció

- (1) Az illetékes hatóság az intézmény működési kockázatot kezelő funkciójának az intézmény üzletviteli egységeitől való függetlenségének értékelése körében meggyőződik legalább a következőkről:
- a) hogy a működési kockázatot kezelő funkció az intézmény üzletágaitól függetlenül látja el a következő feladatokat:
    - i. a működési kockázat kezelését célzó eljárás és a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer megtervezése, kialakítása, bevezetése, karbantartása és felülvizsgálata;
    - ii. az új termékek, piacok, üzletágak, folyamatok és rendszerek bevezetésével és fejlesztésével, valamint a meglévő termékek jelentős módosításával kapcsolatos működési kockázatok elemzése;
    - iii. azon üzleti tevékenységek felügyelete, amelyek olyan működési kockázatnak való kitettséget eredményezhetnek, amely megsértheti az intézmény kockázati toleranciáját;
  - b) hogy a működési kockázatot kezelő funkció megfelelő mértékű támogatást kap az intézmény vezető testületétől és felső vezetésétől, és feladatainak ellátását lehetővé tevő, megfelelő státusszal rendelkezik az intézmény szervezeti rendszerében;
  - c) hogy a működési kockázatot kezelő funkció nem azonos a belső ellenőrzési funkcióval;
  - d) hogy a működési kockázatot kezelő funkció irányítója legalább a következő követelményeknek megfelel:
    - i. a működési kockázati profil által jelzett tényleges és várható működési kockázat kezeléséhez szükséges megfelelő szintű tapasztalattal rendelkezik;
    - ii. rendszeresen egyeztet a vezető testülettel és annak bizottságaival, az intézmény kockázatkezelési struktúrájának megfelelően;
    - iii. aktívan részt vesz az intézmény működési kockázatai toleranciaszintjének a meghatározásában, valamint a működési kockázat kezelésére és csökkentésére vonatkozó stratégiájának a kidolgozásában;

- iv. független a működési kockázatot kezelő funkció által ellenőrzött szervezeti egységektől és funkcióktól;
- v. a működési kockázatot kezelő funkció költségvetését a kockázatkezelési funkciót betöltő egységnek a 2013/36/EU irányelv 76. cikke (5) bekezdésének negyedik albekezdésében említett vezetője vagy a vezető testület felügyeleti hatáskört gyakorló tagja határozza meg, nem pedig valamely üzleti egység vagy végrehajtó funkció.

9. cikk

A felső vezetés közreműködése

Annak értékelése körében, hogy az intézmény felső vezetése milyen mértékben vesz részt a működési kockázat kezelésében, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy a felső vezetés felelős a vezető testület által jóváhagyott működésikockázat-irányítási és -kezelési keretrendszer végrehajtásáért;
- b) hogy a vezető testület felhatalmazta a felső vezetést arra, hogy a működési kockázat kezelésére vonatkozó politikákat, folyamatokat és eljárásokat dolgozzon ki;
- c) hogy a felső vezetés végrehajtja a b) pontban említett politikákat, folyamatokat és eljárásokat.

10. cikk

Jelentéstétel

Annak értékelése körében, hogy az intézmény működési kockázati profiljára és a működési kockázat kezelésére vonatkozó jelentéstétel kellően rendszeresen, kellő időben és megbízható módon történik-e, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézmény jelentéstételi rendszerével és belső kontrollrendszerével kapcsolatos problémákat gyorsan és pontosan azonosítják;
- b) hogy az intézmény működési kockázatról szóló jelentései eljutnak a megfelelő irányítási szintekre és az intézmény azon területeire, amelyeket e jelentések aggodalomra okot adó területként azonosítanak;
- c) hogy az intézmény felső vezetése legalább negyedévente jelentést kap az intézmény működési kockázati profiljának aktuális állásáról, és e jelentéseket felhasználja a döntéshozatali folyamatban;
- d) hogy az intézmény működési kockázatról szóló jelentései releváns vezetői információkat tartalmaznak, és tartalmazzák legalább az intézmény, a releváns leányvállalatok és az üzleti egységek legfontosabb működési kockázatairól szóló vezetői összefoglalót;
- e) hogy az intézmény eseti jelentéseket készít a működési kockázat kezelésére vonatkozó politikák, folyamatok és eljárások bizonyos hiányosságai esetén annak érdekében, hogy e hiányosságokat késedelem nélkül feltárják és kezeljék, és ezáltal jelentősen csökkentsék az esetleges veszteségesemények gyakoriságát és súlyosságát.

2. SZAKASZ

Használati teszt

11. cikk

Az AMA-módszer használata

Annak értékelése körében, hogy az intézmény használja-e az AMA-módszert belső célokra, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézmény a működési kockázat mérésére szolgáló rendszert használja a szervezeti struktúra részét képező különböző üzletágak, egységek vagy jogi személyek működési kockázatainak kezelésére;
- b) hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszert bevezették a csoport különböző szervezeteinél, és amennyiben azt konszolidált szinten alkalmazzák, az anyavállalat AMA-keretrendszere a leányvállalatokra is kiterjed, valamint hogy a leányvállalatok működési kockázatai és az 575/2013/EU rendelet 322. cikkének (1) bekezdésében és 322. cikkének (6) bekezdésében említett üzleti környezeti és belsőkontroll-tényezői (a továbbiakban: BEICF) beépülnek a csoport egészére vonatkozó AMA-számításokba;
- c) hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszert a tőke megfelelésnek a 2013/36/EU irányelv 73. cikkében említett belső értékelési eljárásához is használja az intézmény.

12. cikk

Az AMA-módszer folyamatos integrációja

Annak értékelése körében, hogy az intézmény biztosítja-e a működési kockázatot kezelő rendszernek a napi kockázatkezelési folyamataiba való folyamatos integrációját, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszert rendszeresen frissítik, és a működési kockázat kezelésében és számszerűsítésében szerzett tapasztalatok és felkészültség gazdagodásával továbbfejlesztik;
- b) hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszerbe bevitt inputok jellege és egyensúlya releváns, és az intézmény üzleti tevékenységének, stratégiájának, szervezeti rendszerének és működési kockázatnak való kitettségének mindenkori jellegét tükrözi.

13. cikk

Az AMA-módszer használata az intézmény működésikockázat-kezelésének támogatására

Annak értékelése körében, hogy az intézmény használja-e az AMA-módszert a működési kockázat kezelésének támogatására, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszert hatékonyan használják az intézmény tevékenységének jellegét és működési kockázati profilját pontosan tükröző, következetes információk rendszeres és gyors jelentésére;
- b) hogy az intézmény korrekciós intézkedéseket hoz a belső folyamatok javítása érdekében a működési kockázat mérésére szolgáló rendszerből származó eredményekre vonatkozó információk kézhezvételét követően.

14. cikk

Az AMA-módszer használata az intézmény működési kockázati rendszerének és kontrolljainak megerősítésére

Annak értékelése körében, hogy az intézmény használja-e az AMA-módszert a működési kockázati rendszer és kontrollok megerősítésére, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézményen belül világosan kommunikálják az intézmény működési kockázati toleranciaszintjét és a kapcsolódó működésikockázat-kezelési célokat és tevékenységeket;
- b) hogy az intézményen belül világosan kommunikálják az intézmény üzleti stratégiája és működésikockázat-kezelése közötti kapcsolatot, ideértve az új termékek, rendszerek és eljárások jóváhagyását is;
- c) hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer fokozza az átláthatóságot, a kockázati tudatosságot és a működési kockázat kezelésével kapcsolatos szakértelmet, valamint ösztönzőket teremt a működési kockázat kezelésének javítására az egész intézményben;
- d) hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer inputjait és outputjait felhasználják a vonatkozó határozatokban és tervekben, többek között az intézmény cselekvési terveiben, az üzletmenet-folytonossági tervekben, a belső ellenőrzési munkatervekben, a tőkeallokációs határozatokban, a biztosítási tervekben és a költségvetési határozatokban.

15. cikk

Az AMA-módszer összehasonlítása a kevésbé fejlett megközelítésekkel

(1) Annak értékelése körében, hogy az intézmény bizonyítja-e az AMA-módszer outputjainak stabilitását és megbízhatóságát, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az AMA-módszer szabályozási célú használatára vonatkozó engedély megadása előtt az intézmény mind az AMA-módszer, mind a korábban alkalmazandó, kevésbé fejlett megközelítés alapján kiszámította a működési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményt, és e számítás:
  - i. észszerű rendszerességgel, de legalább negyedévente megtörtént;
  - ii. magában foglalt minden olyan releváns jogi személyt, amely az AMA-módszer bevezetésének időpontjától használná az AMA-módszert;
  - iii. magában foglalta mindazokat a működési kockázatokat, amelyekre az AMA-módszer a módszer bevezetésének időpontjától kiterjedne;

- b) hogy az intézmény megfelel legalább a következőknek:
- i. a működési kockázat kezelését célzó eljárás és a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer kifejlesztése és tesztelése megtörtént;
  - ii. az esetleges problémákat megoldották, a rendszert és a kapcsolódó eljárást finomhangolták;
  - iii. biztosította, hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer az intézmény elvárásainak megfelelő eredményeket hoz, ideértve az intézmény meglévő és korábbi rendszereiből származó információk figyelembevételét is;
  - iv. bizonyította, hogy a megváltozott feltevések hatásának tükrözése érdekében minimális rendszerkiigazításokkal vagy manuális beavatkozással, gyorsan képes módosítani a modell paramétereit;
  - v. az AMA-módszer első „éles” használata előtt megfelelően képes kiigazítani a szavatolótoke-követelményeket;
  - vi. egy észszerű időszakon keresztül bizonyította, hogy az új rendszerek és jelentéstételi eljárások megbízhatóak, és olyan vezetői információkat generálnak, amelyeket az intézmény képes a működési kockázat azonosítására és kezelésére használni.

Az a) pont alkalmazásában az elvégzett számítás értékelésének legalább két egymást követő negyedévre ki kell terjednie.

(2) Az illetékes hatóság akkor adhat engedélyt az AMA-módszer használatára, ha az intézmény az engedély megadását követő egy éven keresztül bizonyítja, hogy a működési kockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelményeinek AMA-módszer keretében végzett számítását folyamatosan összehasonlítja a korábban alkalmazandó, kevésbé fejlett megközelítéssel.

3. SZAKASZ

Felülvizsgálat és belső validálás

16. cikk

Felülvizsgálat és belső validálás

(1) Annak értékelése körében, hogy az intézmény felülvizsgálati és belső validálási funkciói milyen mértékben erősítik meg, hogy az AMA-módszer alkalmazása érdekében bevezetett működésikockázat-kezelési és -mérési eljárások megbízhatóan és hatékonyan szolgálják a működési kockázat kezelését és mérését, az intézmények ellenőrzik legalább a következőket:

- a) hogy a belső validálási funkció legalább évente indoklással ellátott és megalapozott véleményt ad arról, hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer az előrejelzések szerint működik, és hogy a modell által biztosított eredmény különböző belső és felülvizsgálati célokra alkalmas;
- b) hogy a felülvizsgálati funkció ellenőrzi a működési kockázatokra vonatkozó politikák, folyamatok és eljárások integritását, legalább évente értékelve, hogy azok megfelelnek-e a szabályozási követelményeknek és a szokásos kontrolloknak és különösen, hogy a felülvizsgálati funkció értékeli a működési kockázatok kezelésére és mérésére használt források és adatok minőségét;
- c) hogy a felülvizsgálati és belső validálási funkció rendelkezik olyan felülvizsgálati programmal, amely kiterjed az AMA-módszer e rendeletben foglalt vetületeire, és amelyet rendszeresen frissítenek a következők tekintetében:
  - i. a működési kockázat azonosítására, mérésére, értékelésére, nyomon követésére, kontrolljára és mérséklésére szolgáló belső folyamatok kialakítása;
  - ii. olyan új termékek, eljárások és rendszerek bevezetése, amelyek lényeges működési kockázatnak teszik ki az intézményt;
- d) hogy a belső validálást képzett szakemberek végzik, akik függetlenek a validált egységektől;
- e) hogy amennyiben a felülvizsgálati tevékenységeket belső vagy külső felülvizsgálati funkciók vagy megfelelő szakértelemmel rendelkező külső felek végzik, ezek függetlenek a felülvizsgálat tárgyát képező folyamattól vagy rendszertől, és amennyiben e tevékenységek kiszervezésére kerül sor, az intézmény vezető testülete és felső vezetése továbbra is felelős annak biztosításáért, hogy a kiszervezett funkciókat az intézmény jóváhagyott ellenőrzési tervével összhangban látják el;
- f) hogy az AMA-keretrendszer felülvizsgálatát és belső validálását megfelelően dokumentálják, és az eredményeket eljuttatják az intézményeken belül a megfelelő címzetteknek, ideértve adott esetben a kockázati bizottságokat, a működési kockázatot kezelő funkciót, az üzletág vezetését és a többi érintett alkalmazottat is;

- g) hogy a felülvizsgálatok és belső validálások eredményeit összesítik és legalább évente jelentik az intézmény vezető testületének vagy az általa jóváhagyásra kijelölt bizottságnak;
- h) hogy az intézményi AMA-keretrendszer hatékonyságának felülvizsgálatára és jóváhagyására legalább évente sor kerül.

17. cikk

A felülvizsgálat és a belső validálás irányítása

Annak értékelése körében, hogy az intézmény felülvizsgálati és belső validálási tevékenységeinek irányítása magas színvonalú-e, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az AMA-keretrendszer felülvizsgálatára irányuló programok minden olyan jelentős tevékenységre kiterjednek, beleértve a kiszervezett tevékenységeket is, amely lényeges működési kockázatnak teheti ki az intézményt;
- b) hogy a belső validálási módszerek a változó piaci és működési feltételekkel arányosak, és eredményeiket felülvizsgálják.

4. SZAKASZ

Adatminőség és informatikai infrastruktúra

18. cikk

Adatminőség

(1) Annak értékelése körében, hogy az intézmény milyen mértékben biztosítja az AMA-módszer keretében felhasznált adatok minőségét, valamint hogy az intézmény rendszeresen elemzi az adatbázisok építésére és karbantartására vonatkozó eljárásokat, az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy az intézmény rendelkezik legalább a következő adatokkal:

- a) belső és külső adatokat, forgatókönyv-elemzéseket és BEICF-tényezőket tartalmazó, a működési kockázati profil kialakítására és nyomon követésére szolgáló adatok;
- b) modellparamétereket, modelloutputokat és jelentéseket tartalmazó kiegészítő adatok.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy az intézmény megfelelő adatminőségi dimenziókat határozott meg annak érdekében, hogy hatékony támogatást nyújtson a működési kockázat kezelését célzó eljárás és a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer számára, valamint hogy rendszeresen megfelel a meghatározott dimenzióknak.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy az intézmény adatminőségi dimenziói legalább a következő feltételeknek megfelelnek:

- a) az adott feladatnak megfelelő szélességűek, mélységűek és körűek;
- b) megfelelnek az aktuális és lehetséges felhasználói igényeknek;
- c) késedelem nélkül frissítik őket;
- d) megfelelnek alkalmazásuk körének, és azzal összhangban vannak;
- e) pontosan tükrözik az általuk megjeleníteni kívánt valós körülményeket;
- f) nem sértik az üzleti szabályokat egy olyan adatbázisban, amelyet statikusan és dinamikusan karban kell tartani.

(4) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy az intézmény megfelelően dokumentálja az AMA-keretrendszerben használt adatbázisok kialakítását és karbantartását, és hogy a dokumentáció tartalmazza legalább a következőket:

- a) a működési kockázat mérésére szolgáló rendszerhez tartozó adatbázisok leírással ellátott, átfogó térképe;
- b) adatvédelmi politika és felelősségi nyilatkozat;
- c) az adatgyűjtéssel és adattárolással kapcsolatos munkafolyamatok és eljárások leírása;
- d) a validálási és felülvizsgálati eljárások adatbázisaiban azonosított összes hiányosságra vonatkozó kimutatás, valamint nyilatkozat arról, hogy az intézmény miként tervezi a feltárt hiányosságok kijavítását vagy csökkentését.

- (5) Az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy az AMA-módszerre vonatkozó SDLC-politikát az intézmény vezető testülete és felső vezetése hagyja jóvá.
- (6) Amennyiben az intézmény külső adatforrásokat használ, az intézmény biztosítja az e cikkben foglalt rendelkezések teljesülését.

19. cikk

Az informatikai infrastruktúra felügyeleti értékelése

- (1) Annak értékelése körében, hogy egy intézmény milyen mértékben biztosítja az AMA-módszer céljaira használt informatikai infrastruktúra megbízhatóságát, szilárdságát és teljesítményét, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:
- a) hogy az AMA-módszer céljaira használt intézményi informatikai rendszerek és infrastruktúra megbízható és ellenállóképes, és hogy e tulajdonságok folyamatosan biztosítottak;
  - b) hogy az AMA-módszer céljaira használt SDLC a következők vonatkozásában megbízható és megfelelő:
    - i. projektmenedzsment, kockázatkezelés és irányítás;
    - ii. fejlesztés, minőségbiztosítás és tesztelési tervezés;
    - iii. a rendszerek modellezése és fejlesztése;
    - iv. minőségbiztosítás valamennyi tevékenységben, beleértve a kód-felülvizsgálatokat és adott esetben a kód verifikálását;
    - v. tesztelés, beleértve a felhasználói elfogadottságot.
  - c) hogy az AMA-módszer céljaira használt intézményi informatikai infrastruktúra konfigurálása, módosítása és a verziók kibocsátása irányítási folyamatok hatálya alá tartozik;
  - d) hogy az AMA-módszer céljaira használt SDLC-t és készleteti terveket az intézmény vezető testülete vagy felső vezetése hagyja jóvá, és hogy a vezető testületet és a felső vezetést rendszeres időközönként tájékoztatják az AMA-módszer céljaira használt informatikai infrastruktúra teljesítményéről.
- (2) Amennyiben az intézmény az informatikai infrastruktúra AMA-módszer céljaival kapcsolatos karbantartásának egyes részeit kiszervezi, az intézmény biztosítja, hogy az e cikkben foglalt rendelkezések teljesülnek.

3. FEJEZET

MENNYISÉGI KÖVETELMÉNYEK

1. SZAKASZ

Belső adatok, külső adatok, forgatókönyv-elemzés és BEICF használata („a négy elem”)

20. cikk

Általános elvek

- Annak értékelése körében, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 322. cikkében említett, a belső adatok felhasználására, a külső adatok felhasználására, a forgatókönyv-elemzésre és az BEICF-re vonatkozó előírásoknak (a továbbiakban: a négy elem), az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:
- a) hogy az intézmény rendelkezik olyan belső dokumentációval, amely részletesen meghatározza a négy elem gyűjtésének, kombinálásának és/vagy súlyozásának módját, ideértve azon modellezési folyamat leírását is, amely bemutatja a négy elem használatát és kombinációját, valamint a modellezési döntések indokait;
  - b) hogy az intézmény tisztában van azzal, hogy a négy elem mindegyike hogyan hat az AMA-módszer szerinti szavatolóke-követelményre;
  - c) hogy az intézmény által használt négy elem kombinációja megbízható statisztikai módszertanon alapul, amely megfelelő a magas percentilisek becsléséhez;

- d) hogy az intézmény legalább a következőket alkalmazza a négy elem gyűjtése, generálása és kezelése során:
- a belső adatokra vonatkozóan a 21–24. cikkben meghatározott kritériumok;
  - a külső adatokra vonatkozóan a 25. cikkben meghatározott kritériumok;
  - a forgatókönyv-elemzésre vonatkozóan a 26. cikkben meghatározott kritériumok;
  - a BEICF-tényezőkre vonatkozóan a 27. cikkben meghatározott kritériumok.

1. ALSZAKASZ

Belső adatok

21. cikk

A belső adatok jellemzői

Az illetékes hatóság a 20. cikk d) pontjának i. alpontjában említett belső adatelemekre vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelése körében ellenőrzi legalább a következőket:

- a) hogy az intézmény világos és következetes módon gyűjti a csoporton belül az alábbi elemek mindegyikét:
- működési kockázati események bekövetkezése által okozott bruttó veszteség;
  - megettérülés;
- b) hogy az intézmény a működési kockázati eseményeket követően képes külön-külön azonosítani a bruttó veszteségértéket, a biztosításból és más kockázátátruházási mechanizmusokból (ORTM) származó megettérüléseket, valamint a biztosításon és más kockázátátruházási mechanizmusokon kívülről származó megettérüléseket, az olyan veszteségek kivételével, amelyek öt munkanapon belül részben vagy teljes mértékben megettérültek;
- c) hogy az intézmény a bruttó veszteségértéken alapuló megfelelő adatgyűjtési küszöbértékek meghatározására és indokolására szolgáló rendszert működtet;
- d) hogy a működési kockázati kategória észszerű, és nem hagy figyelmen kívül olyan veszteségadatokat, amelyek lényegesek a működési kockázat hatékony méréséhez és kezeléséhez;
- e) hogy az intézmény minden egyes veszteség esetében képes azonosítani és rögzíteni legalább a következő elemeket a belső adatbázisban:
- a működési kockázati esemény bekövetkezésének vagy kezdetének időpontja, amennyiben alkalmazható;
  - a működési kockázati esemény felfedezésének időpontja;
  - az elszámolás időpontja.

22. cikk

A működési kockázati veszteség köre

(1) Annak ellenőrzése körében, hogy az intézmény a 20. cikk d) pontja i. alpontjának megfelelően azonosítja, gyűjti és kezeli-e a működési kockázati esemény által termelt veszteségtételeket, az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy a működési kockázat kezelése és az AMA-módszer szerinti szavatolóteke-követelményének számítása céljából az intézmény legalább a következőket figyelembe veszi a működési kockázati veszteség körében:

- a) az eredménykimutatásban a működési kockázati esemény miatt elszámolt közvetlen ráfordítások, beleértve az értékvesztést és az elszámolás költségeit, valamint a működési kockázati esemény miatti leírások;
- b) a működési kockázati esemény miatt felmerült költségek, beleértve a következőket:
- a működési kockázati eseménnyel közvetlenül összefüggő külső kiadások, ideértve a jogi költségeket és a tanácsadók, ügyvédek vagy a szállítók számára fizetett díjakat;
  - a működési kockázati esemény előtti pozíció helyreállításával kapcsolatos javítási vagy pótlási költségek pontos adatok formájában, vagy ha ezek nem állnak rendelkezésre, becslések formájában;
- c) az eredménykimutatásban a valószínű működési kockázati veszteségekkel – köztük a kötelezettségességéből eredő események miatti veszteségekkel – szemben elszámolt céltartalékok vagy tartalékok;

- d) átmeneti vagy függő számlákon ideiglenesen könyvelt, a függő tétel méretének és korának megfelelő időszakon belül beszámítandó, az eredménykimutatásban még nem szereplő, a működési kockázati eseményből eredő függő veszteségek;
- e) lényeges be nem szedett bevételek a harmadik felekkel fennálló szerződéses kötelezettségekhez kapcsolódóan, ideértve azt a döntést is, hogy az ügyfél kompenzálását a működési kockázati esemény bekövetkezése után ne visszatérítés vagy közvetlen kifizetés útján, hanem egy adott jövőbeni időszakra vonatkozó szerződéses díjak elengedése vagy csökkentése révén hajtsák végre;
- f) áthozott veszteségek, amennyiben azok egynél több pénzügyi számviteli évre vonatkoznak, és jogi kockázatot jelentenek.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság – a megfelelő mértékben – meggyőződhet arról, hogy az intézmény a működési kockázat kezelése céljából azonosít, gyűjt és kezel minden olyan kiegészítő tételt, amely lényeges működési kockázati eseményből származik, beleértve a következőket:

- a) működési kockázati esemény által okozott nulla veszteséggel járó határesemény (near-miss), ideértve a kereskedési tereben az informatikai rendszer zavarát közvetlenül a kereskedési idő kezdete előtt vagy vége után;
- b) működési kockázati esemény által okozott nyereség;
- c) a működési kockázatot jelentő események következtében felmerülő költségnövekedés vagy bevételkiesés formájában jelentkező, meghatározatlan jövőbeli üzleti tevékenység végzését megakadályozó alternatív költségek, ideértve a költségvetésbe nem betervezett személyi jellegű ráfordításokat, az elmaradt bevételeket, valamint a folyamatok fejlesztésével kapcsolatos projektköltségeket;
- d) belső költségek, ideértve a túlórákat vagy a jutalmakat.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság arról is meggyőződik, hogy az intézmény kizárja a következő tételeket a működési kockázati veszteség köréből:

- a) az ingatlanokra, gépekre vagy berendezésekre vonatkozó általános karbantartási szerződések költségei;
- b) a működési kockázati esemény bekövetkezését követően az üzleti tevékenység megerősítésére irányuló belső vagy külső kiadások, beleértve a fejlesztéseket, a javításokat és a kockázatértékelési kezdeményezéseket;
- c) biztosítási díjak.

23. cikk

A működési kockázati tételek nyilvántartott veszteségértéke

(1) Az illetékes hatóság legalább a következők ellenőrzésével meggyőződik arról, hogy az intézmény a 20. cikk d) pontja i. alpontjának megfelelően nyilvántartást vezet a működési kockázati esemény által okozott veszteségértékekről:

- a) hogy eltérő rendelkezés hiányában a felmerült veszteség vagy kiadások teljes összegét – beleértve a céltartalékokat, az elszámolás költségeit, a károk megtérítésére kifizetett összegeket, a büntetéseket, a késedelmi kamatokat és a jogi díjakat – figyelembe kell venni a működési kockázat kezelése és az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelmény kiszámítása céljából;
- b) hogy amennyiben a működési kockázati esemény piaci kockázattal van összefüggésben, az intézmény a működési kockázati tételek nyilvántartott veszteségértékébe beszámítja a piaci pozíciók leépítésének költségeit; hogy amennyiben a pozíciót a működési kockázati esemény felismerését követően szándékosan nyitva tartja az intézmény, a kedvezőtlen irányú piaci mozgások miatt a pozíció nyitva tartására vonatkozó döntést követően keletkező veszteségeket az intézmény nem számítja be a működési kockázati tételek nyilvántartott veszteségértékébe;
- c) hogy amennyiben az intézmény mulasztásaihoz vagy nem megfelelő eljárásaihoz adófizetés kapcsolódik, az intézmény beszámítja a működési kockázati tételek nyilvántartott veszteségértékébe a működési kockázati esemény következményeként felmerült költségeket, ideértve a büntetéseket, a kamatokat, a késedelmi díjakat és a jogi díjakat, az eredetileg esedékes adóösszeg kizárásával;
- d) hogy amennyiben áthozott veszteségről van szó, és a működési kockázati esemény közvetlenül érint harmadik feleket, ideértve az intézmény ügyfeleit, szolgáltatóit és alkalmazottait, az intézmény a működési kockázati tétel nyilvántartott veszteségértékébe a pénzügyi kimutatás korrekcióját is beszámítja.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában, amennyiben a működési kockázati esemény részben gyorsan megtérülő veszteséget okoz, az illetékes hatóság megfelelőnek tekinti, hogy az intézmény a működési kockázati tétel nyilvántartott veszteségértékébe csak a veszteségnak a 21. cikk b) pontja szerinti nem gyorsan megtérülő részét számítja be.

24. cikk

Hitelkockázattal kapcsolatos működési kockázati veszteségek

(1) Annak értékelése körében, hogy az intézmény a 20. cikk d) pontja i. alpontjának megfelelően azonosítja, gyűjti és kezeli-e a hitelkockázathoz kapcsolódó működési kockázati veszteséget, az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy a működési kockázat kezelése céljából az intézmény legalább a következőket figyelembe veszi a működési kockázati veszteség körében:

- a) az intézmény ügyfele által saját számlájára elkövetett olyan csalások, amelyek a hitelviszony életciklusának kezdeti szakaszában valamely hiteltermék vagy hitelezés tekintetében fordulnak elő, ideértve a hamis dokumentumokon alapuló, illetve a megtévesztő adatokat tartalmazó pénzügyi kimutatások alapján történő hitelnyújtásra való ösztönzést, például a biztosítékok létének hiányát vagy a biztosítékok felülértékelését és a hamis jövedelemigazolást;
- b) más személy személyazonosságának felhasználásával, annak tudtán kívül elkövetett csalások, ideértve az ügyfelek adatainak vagy fiktív adatoknak a felhasználásával elektronikus úton elkövetett, személyazonossággal való visszaélést vagy az ügyfelek hitelkártyáinak csalárd felhasználását.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy az intézmény elvégzi legalább a következőket:

- a) az (1) bekezdésben leírt veszteségeseményekhez kapcsolódó adatgyűjtési küszöbértéket szükség esetén az AMA-keretrendszer egyéb működési kockázati kategóriáinak hasonló szintjeihez igazítja;
- b) az (1) bekezdésben leírt események bruttó veszteségébe beszámítja a csalás felfedezésének időpontjában vagy után fennálló teljes kinnlevő összeget, valamint a kapcsolódó költségeket, beleértve a késedelmi kamatokat és a jogi díjakat is.

25. cikk

Külső adatok

Az illetékes hatóság a 20. cikk d) pontjának ii. alpontjában említett külső adatelemekre vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelése körében ellenőrzi legalább a következőket:

- a) hogy amennyiben az intézmény részese olyan konzorciális kezdeményezéseknek, amelyek célja a működési kockázati események és veszteségek gyűjtése, az intézmény képes a hatókör, az integritás és az átfogó jelleg tekintetében a 21., 22., 23. és 24. cikkben említett előírásoknak megfelelő belső adatokkal azonos minőségű adatokat szolgáltatni, és ezt a konzorcium adatszolgáltatási előírásai által kért adattípusok tekintetében következetesen végrehajtja;
- b) hogy az intézmény olyan adatszűrési folyamattal rendelkezik, amely lehetővé teszi a releváns külső adatoknak a meghatározott kritériumok alapján történő kiválasztását, és hogy a felhasznált külső adatok relevánsak és összhangban állnak az intézmény kockázati profiljával;
- c) hogy a paraméterbecslések torzulásának elkerülése érdekében a szűrési folyamat a veszteség összegétől független konzisztens kiválasztást eredményez, és hogy amennyiben az intézmény engedélyezi az e kiválasztási eljárás alóli kivételeket, úgy a kivételekre vonatkozó kritériumokat tartalmazó szabályokat határoz meg, és a kivételek létjogosultságát igazoló dokumentációval rendelkezik;
- d) hogy amennyiben az intézmény olyan adatskálázási eljárást fogad el, amelynek keretében a külső adatokban jelentett veszteségértékeket vagy a kapcsolódó eloszlásokat az intézmény üzleti tevékenységéhez, jellegéhez és kockázati profiljához igazítja, akkor ez az eljárás következetes és statisztikailag alátámasztott, és az intézmény kockázati profiljával összhangban lévő eredményeket nyújt;
- e) hogy az intézmény adatmérétezési eljárása mindenkor következetes marad, és annak érvényességét és eredményességét rendszeresen felülvizsgálják.

26. cikk

Forgatókönyv-elemzés

(1) Az illetékes hatóság a 20. cikk d) pontjának iii. alpontjában említett forgatókönyv-elemzésre vonatkozó előírásoknak való megfelelés értékelése körében ellenőrzi legalább a következőket:

- a) hogy az intézmény a forgatókönyv-elemzési folyamatra vonatkozó stabil irányítási kerettel rendelkezik, amely folyamat hiteles és megbízható becsléseket generál, függetlenül attól, hogy a forgatókönyvet a kiemelten súlyos események vagy az általános működési kockázati kitettség értékelésére alkalmazzák;

- b) hogy a forgatókönyv-elemzési eljárás egyértelműen meghatározott, jól dokumentált, megismételhető, és a lehető legnagyobb mértékben alkalmas a szubjektív elemek és a torzítások csökkentésére, ideértve a következőket:
- a kockázat alulbecslése a megfigyelt események csekély száma miatt;
  - az információk valótlan reprezentálása a forgatókönyv-elemzést végzők érdekeinek az értékelés céljaival és következményeivel való konfliktusa miatt;
  - a forgatókönyv-elemzéshez időben közelebbi események túlbecslése;
  - az értékelés torzulása a válaszok reprezentálására használt kategóriák miatt;
  - a felmérés háttéranyagaiban vagy magukban a kérdésekben megadott, elfogultságot tükröző információk.
- c) hogy megfelelő képzéssel rendelkező és tapasztalt szakértők biztosítják a folyamat következetességét;
- d) hogy a forgatókönyv-elemzési eljárás során alkalmazott feltevések a lehető legnagyobb mértékben a releváns belső adatokon, továbbá objektív és elfogulatlan módon kiválasztott külső adatokon alapulnak;
- e) hogy a forgatókönyvek kiválasztott száma, a forgatókönyvek tanulmányozásának szintje vagy egységei realisztikusak és megfelelően indokoltak, valamint hogy a forgatókönyv becslései figyelembe veszik az intézmény működési kockázati kiterjedését befolyásolni képes belső és külső környezetben bekövetkezett változásokat;
- f) hogy a forgatókönyvbecsléseket olyan lehetséges vagy valószínű működési kockázati események figyelembevételével állítják elő, amelyek részben vagy egészben még nem okoztak tényleges működési kockázati veszteséget;
- g) hogy a forgatókönyv-elemzési folyamat és a forgatókönyvbecslések megbízható és független kifogásolási eljárás és felügyelet hatálya alá tartoznak.

27. cikk

Üzleti környezeti és belsőkontroll-tényezők

Az illetékes hatóság a 20. cikk d) pontjának iv. alpontjában említett BEICF-tényezőkre vonatkozó előírásoknak való megfelelés értékelése körében ellenőrzi legalább a következőket:

- hogy az intézmény BEICF-tényezői előretekintőek, és tükrözik a működési kockázat lehetséges forrásait, beleértve a gyors növekedést, az új termékek bevezetését, a munkavállalók cserélődését és a rendszerleállásokat;
- hogy az intézmény egyértelmű elvi iránymutatásokkal rendelkezik, amelyek korlátozzák az AMA-módszer szerinti szavatolóóke-követelménynek a BEICF-tényezők kiigazításából eredő csökkentésének lehetséges mértékét;
- hogy a BEICF-tényezők b) pontban említett kiigazításai indokoltak, és hogy szintjük megfelelőségét alátámasztja a tényleges belső veszteségadatok irányával és nagyságával, az üzleti környezeti feltételekkel és a belső kontrollok validált hatékonyságának változásaival történő időbeli összehasonlítás.

2. SZAKASZ

A működési kockázat mérésére szolgáló rendszer modellezési alapfeltevései

28. cikk

Általános értékelés

Az illetékes hatóság az 575/2013/EU rendelet 322. cikke (2) bekezdésének a) és c) pontjában említett, a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer modellezési alapfeltevéseivel kapcsolatos intézményi standardok értékelése körében ellenőrzi legalább a következőket:

- hogy az intézmény a működési kockázat mérésére olyan rendszert fejleszt, vezet be és működtet, amely módszertani szempontból jól megalapozott, hatékonyan méri az intézmény tényleges és potenciális működési kockázatait, valamint megbízhatóan és megalapozottan generálja az AMA-módszer szerinti szavatolóóke-követelményeket;
- hogy az intézmény megfelelően szabályozza a 29. cikkel összhangban meghatározott számítási adatkészlet kialakítását;
- hogy az intézmény a 30. cikkel összhangban a részletezettség megfelelő szintjét alkalmazza a modellben;

- d) hogy az intézmény a 31. cikkkel összhangban megfelelő eljárással rendelkezik a veszteségeloszlások azonosítására;
- e) hogy az intézmény a 32. cikkkel összhangban megfelelő módon határozza meg az aggregált veszteségeloszlást és a kockázati mérőszámokat.

29. cikk

A számítási adatkészlet kialakítása

Annak értékelése céljából, hogy az intézmény megfelelően szabályozza-e a 28. cikk b) pontjában említett számítási adatkészlet kialakítását, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézmény konkrét kritériumokat és példákat határoz meg a működési kockázati eseményeknek és veszteségeknek a számítási adatkészleten belüli osztályozására és kezelésére, és hogy ezek a kritériumok és példák biztosítják a veszteségadatok következetes kezelését az intézményen belül;
- b) hogy az intézmény a számítási adatbázisban nem használ a biztosításból és más kockázatrüházási mechanizmusokból származó megtérülésekkel csökkentett veszteségadatokat;
- c) hogy az intézmény az 575/2013/EU rendelet 322. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említett minimumnál hosszabb megfigyelési időszakot fogadott el az alacsony gyakoriságú eseményeket tartalmazó működési kockázati kategóriák tekintetében;
- d) hogy az intézmény – a gyakoriság- és súlyosságeloszlások becslése céljából kialakított számítási adatkészletek összeállításakor – kizárólag a felfedezés vagy az elszámolás időpontját veszi figyelembe, és legkésőbb az elszámolás napjával felveszi a jogi kockázattal kapcsolatos veszteségeket vagy céltartalékokat a számítási adatkészletbe;
- e) hogy az intézménynek a minimális modellezési küszöbérték megválasztására vonatkozó döntése nem befolyásolja hátrányosan a működési kockázati mérőszámok pontosságát, és hogy az adatgyűjtési küszöbértékeknel sokkal magasabb minimális modellezési küszöbértékek használata korlátozott, és azt az intézmény különböző küszöbérték érzékenységi elemzésével megfelelően alátámasztja;
- f) hogy a számítási adatkészlet tartalmaz a választott minimális modellezési küszöbértéket meghaladó minden működési veszteséget, és azokat, szinttől függetlenül, felhasználja az AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelmények kiszámításához;
- g) hogy az intézmény megfelelő kiigazítási arányokat alkalmaz az adatokra, amennyiben az infláció vagy a defláció hatása lényeges;
- h) hogy az egyetlen közös működési kockázati alapeseményre visszavezethető veszteségeket vagy azokat a veszteségeket, amelyek egy eredeti működési kockázati eseménnyel összefüggő, több eseményhez kapcsolódnak, egyszeri veszteségként csoportosítják és tüntetik fel a számítási adatkészletben;
- i) hogy a h) pontban meghatározott kezelés alóli esetleges kivételeket megfelelően dokumentálják és indokolják az AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelmény indokolatlan csökkentésének megelőzése érdekében;
- j) hogy az intézmény nem vonja ki az AMA-módszer szerinti számításához használt adatkészletből az egyedi vagy kapcsolt események működési kockázati veszteségeire vonatkozó lényeges kiigazításokat, amennyiben e kiigazítások referencia-időpontja a megfigyelési időszakon belül van, és a h) pontban említett eredeti, egyedi esemény vagy alapesemény referencia-időpontján kívül esik ezen az időszakon;
- k) hogy az intézmény minden egyes, a megfigyelési időszakban szereplő referenciaévre vonatkozóan meg tudja különböztetni azokat a veszteségértékeket, amelyek az adott évben felfedezett vagy elszámolt eseményekhez kapcsolódnak, azoktól a veszteségértékektől, amelyek a korábbi években felfedezett vagy elszámolt események kiigazításához vagy csoportosításához kapcsolódnak.

30. cikk

Részletezettség

Annak értékelése céljából, hogy az intézmény a 28. cikk c) pontjával összhangban a megfelelő szintű részletezettséget alkalmazza-e modelljében, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézmény a közös elemeket tartalmazó kockázatok csoportosítása és az AMA-módszer működési kockázati kategóriáinak meghatározása során figyelembe veszi üzleti tevékenységeinek jellegét, összetettségét és sajátosságait, valamint azon működési kockázatokot, amelyeknek ki van téve;
- b) hogy az intézmény minőségi és mennyiségi eszközök alapján igazolja a működési kockázati kategóriáinak részletezettségére vonatkozó döntését, és hogy a működési kockázati kategóriákat homogén, független és stacionárius adatok alapján osztályozza;

- c) hogy az intézménynek a működési kockázati kategóriák részletezettségére vonatkozó döntése reális, és nem befolyásolja hátrányosan a modelleredmények vagy egyes eredményelemek konzervativitását;
- d) hogy az intézmény rendszeres jelleggel felülvizsgálja a működési kockázati kategóriák részletezettségének szintjére vonatkozó döntését annak biztosítása érdekében, hogy az továbbra is megfelelő legyen.

31. cikk

A veszteségeloszlások azonosítása

Annak értékelése céljából, hogy az intézmény megfelelő eljárással rendelkezik a 28. cikk d) pontjában említett veszteségeloszlások gyakoriságának és súlyosságának a meghatározására, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézmény jól meghatározott, dokumentált és nyomon követhető eljárást követ a veszteségeloszlások és a paraméterbecslések kiválasztására, aktualizálására és felülvizsgálatára;
- b) hogy a veszteségeloszlások kiválasztásának folyamata következetes és egyértelmű intézményi döntésekhez vezet, az eloszlások szélén megfelelően méri a kockázati profilt, és legalább a következő elemeket tartalmazza:
  - i. az egyes működési kockázati kategóriák adatkészletének vizsgálata statisztikai eszközök – többek között grafikonok, illetve a középértékekre, a szórásra, a ferdeségre és a csúcosságra vonatkozó mérőszámok – használatával, az adatok statisztikai profiljának jobb megértése és a legmegfelelőbb eloszlás kiválasztása érdekében;
  - ii. az eloszlási paraméterek becslésére szolgáló megfelelő technikák;
  - iii. megfelelő diagnosztikai eszközök az adatok eloszlásának értékelésére, előnyben részesítve az eloszlások széleire leginkább érzékeny eszközöket;
- c) hogy a veszteségeloszlás kiválasztása során az intézmény gondosan mérlegeli az adatok pozitív ferdeségét és csúcosságát;
- d) hogy a széleken jelentősen szóródó adatok esetén nem empirikus görbéket használnak a szélek becslésére, hanem szubexponenciális eloszlásokat, amelyek a széleken lassabb ütemben vékonyodnak, mint az exponenciális eloszlások, kivéve, ha kivételes okok állnak fenn más függvények alkalmazására, amelyeket minden esetben megfelelően és teljes mértékben dokumentálni és indokolni kell az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelmény indokolatlan csökkentésének megelőzése céljából;
- e) hogy az intézmény gondosan mérlegeli a body-tail modellezési szakaszhatár megválasztását, amennyiben külön veszteségeloszlást alkalmaz az eloszlások középső és szélső értékeire vonatkozóan;
- f) hogy a kiválasztott body-tail modellezési szakaszhatár dokumentált statisztikai módszerekkel és adott esetben minőségi elemekkel megalapozott;
- g) hogy az eloszlási paraméterek becslése során az intézmény tükrözi a számítási adatkészletnek a minimális modellezési küszöbérték alkalmazása miatti hiányosságát, vagy annak alapján igazolja a hiányos számítási adatok használatát, hogy az nem befolyásolja hátrányosan a paraméterbecslések és az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelmények pontosságát;
- h) hogy az intézmény meghatározott módszertant alkalmaz a paraméterbecslések ingadozásának csökkentésére, és mérőszámokat képez a paraméterbecslések hibáira, beleértve a konfidencia-intervallumokat és a p-értékeket is;
- i) hogy amennyiben az intézmény klasszikus becselőfüggvények általánosításának formájában robusztus becselőfüggvényeket használ, amelyek jó statisztikai tulajdonságokkal rendelkeznek (hatásosságuk magas és torzításuk alacsony az adatok ismeretlen mögöttes eloszlásának egy teljes környezete tekintetében), akkor igazolni tudja, hogy használatuk nem becsüli alá a veszteségeloszlás szélein jelentkező kockázatot;
- j) hogy az intézmény mind grafikus, mind mennyiségi jellegű diagnosztikai eszközök segítségével értékeli az adatok és a kiválasztott eloszlás közötti illeszkedést, amely eszközök érzékenyebben kezelik az eloszlás széleit, mint a törzset, különösen abban az esetben, ha a szélen lévő adatok nagyon szórta;
- k) hogy adott esetben, beleértve azt az esetet is, amikor a diagnosztikai eszközök nem utalnak egyértelműen a legjobb eloszlásra, vagy az illeszkedési próba során a mintanagyság és a becsült paraméterszám hatásának csökkentése érdekében, az intézmény olyan értékelési módszereket alkalmaz, amelyek összehasonlítják a veszteségeloszlások relatív teljesítményét, beleértve a valószínűségi hányadost (likelihood ratio), az Akaike információs kritériumot (AIC) és az Schwarz-Bayesian-kritériumot (SBC);

- l) hogy az intézmény rendszeres ciklusban ellenőrzi a kiválasztott veszteségeloszlás alapjául szolgáló feltevéseket, és hogy amennyiben azokat érvénytelenítik, ideértve azt az esetet is, amikor a megállapított értéktartományokon kívüli értékeket generálnak, az intézmény tesztelt alternatív módszereket, továbbá hogy az intézmény az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel⁽¹⁾ összhangban megfelelően osztályozta a feltevésekhez kapcsolódó változásokat.

32. cikk

Az aggregált veszteségeloszlás és a kockázati mérőszámok meghatározása

Annak értékelése céljából, hogy az intézmény a 28. cikk e) pontjával összhangban megfelelő módon határozza-e meg az aggregált veszteségeloszlást és a kockázati mérőszámokat, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- hogy az intézmény által e célból kidolgozott technikák biztosítják a kockázati mérőszámok pontosságának és stabilitásának megfelelő szintjét;
- hogy a kockázati mérőszámokat a pontosságuk szintjére vonatkozó információkkal egészítik ki;
- hogy a gyakorisági és a súlyossági eloszlások aggregálásához alkalmazott módszerektől függetlenül – beleértve a Monte Carlo szimulációkat, a Fourier-transzformációval kapcsolatos módszereket, a Panjer algoritmust és az egyszeri veszteség közelítéseket (single loss approximation) – az intézmény olyan kritériumokat fogad el, amelyek csökkentik a mintához és a számításokhoz kapcsolódó hibákat, és megadja e hibák nagyságrendjének mérőszámát;
- hogy amennyiben Monte Carlo szimulációkat alkalmaznak, az elvégzendő lépések száma összhangban áll az eloszlás alakjával és az elérendő konfidenciaszinttel;
- hogy amennyiben a veszteségeloszlás szélei vastagok, és az eloszlást magas konfidenciaszinten mérik, a lépések száma kellően nagy ahhoz, hogy elfogadható szintre csökkentse a mintavételi változékonyságot;
- hogy amennyiben a Fourier-transzformációt vagy más numerikus módszert alkalmaznak, az algoritmus stabilitását és a hibaterjedéssel kapcsolatos problémákat gondosan figyelembe kell venni;
- hogy a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer által generált kockázati mérőszám megfelel a monotonitás elvének, amely abban látható, hogy az alapul szolgáló kockázati profil növekedésével a modell magasabb szavatolótőke-követelményeket, és az alapul szolgáló kockázati profil csökkenésével alacsonyabb szavatolótőke-követelményeket generál;
- hogy az intézménynek a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer által létrehozott kockázati mérőszáma irányítási és gazdasági szempontból reális, és még inkább, hogy az intézmény megfelelő módszereket alkalmaz egyrészt a legnagyobb egyedi veszteségre vonatkozó felső határ alkalmazásának elkerülésére, kivéve, ha a felső határ alkalmazásának egyértelmű objektív indokolását adja, másrészt annak elkerülésére, hogy implikálja az eloszlás első statisztikai momentumának hiányát;
- hogy az intézmény a bemeneti adatokra vagy paramétereire vonatkozó megfelelő érzékenységi elemzés elvégzésével kifejezetten értékeli a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer eredményeinek robusztusságát.

3. SZAKASZ

Várható veszteség és korreláció

33. cikk

Várható veszteség

Az 575/2013/EU rendelet 322. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett várható veszteséggel kapcsolatos intézményi standardok értékelése körében az illetékes hatóság, amennyiben az intézmény az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelményeket csak a váratlan veszteségekkel kapcsolatban számítja ki, meggyőződik legalább a következőkről:

- hogy az intézménynek a várható veszteségek becslésére alkalmazott módszertana összhangban áll a működési kockázatot mérő, az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelmények becslésére szolgáló rendszerrel, amely kiterjed mind a várható veszteségek, mind a váratlan veszteségek becslésére, továbbá hogy a várható veszteség becslése működési kockázati kategóriánként történik, és időben következetes;
- hogy az intézmény olyan statisztikai eszközök, egyebek között medián és csonkolt átlag használatával határozza meg a várható veszteséget, amelyeket kisebb mértékben befolyásolnak a szélsőséges veszteségek, különösen a közepes vagy vastag szélű eloszlások esetében;

⁽¹⁾ A Bizottság 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. március 12.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a belső minősítésen alapuló módszeren és a fejlett mérési módszeren végrehajtott kiterjesztések és módosítások lényegességének értékelésére irányuló szabályozástechnikai standardtervezetek tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 148., 2014.5.20., 36. o.)

- c) hogy a várható veszteségnek az intézmény által alkalmazott maximális ellentételezését a várható teljes veszteség értéke korlátozza, és hogy az egyes működési kockázati kategóriákban a várható veszteség maximális ellentételezését az intézmény működési kockázatomérési rendszerének alkalmazásával az adott kategória esetében számított várható veszteség korlátozza;
- d) hogy az intézmény által az egyes működési kockázati kategóriákban a várható veszteség tekintetében engedélyezett ellentételezések tőkehelyettesítők, vagy egyéb módon, magas fokú bizonyossággal rendelkezésre állnak az egyéves időszak során a várt veszteség fedezetére;
- e) hogy amennyiben az ellentételezés nem céltartalék, az intézmény korlátozza annak lehetőségét, hogy az ellentételezés a nagy mértékben kiszámítható, stabil és rendszeres veszteségekkel járó műveletek rendelkezésére álljon;
- f) hogy az intézmény nem alkalmaz várható veszteségek ellentételezéseként olyan kivételes működési kockázati eseményekre előirányzott tartalékokat, amelyekre már bekövetkeztek;
- g) hogy az intézmény egyértelműen dokumentálja a várható veszteség mérésének és rögzítésének módját, ideértve azt is, hogy a várható veszteségek ellentételezései hogyan teljesítik az a)–f) pontban vázolt feltételeket.

34. cikk

Korreláció

Az 575/2013/EU rendelet 322. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett korrelációval kapcsolatos intézményi standardok értékelése körében az illetékes hatóság, amennyiben az intézmény az AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelmények számítása során tekintetbe veszi az egyes működési kockázati becslések közötti teljes korrelációnál kisebb korrelációkat, meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézmény gondosan mérlegeli a két vagy több működési kockázati kategórián belüli vagy az egy működési kockázati kategórián belüli lineáris vagy nem lineáris korrelációk bármely formáját az adatok egésze, valamint az eloszlás szélső és középső értékei vonatkozásában;
- b) hogy az intézmény korrelációs feltevései a lehető legnagyobb mértékben támaszkodnak a tapasztalati adatelemzés és a szakértői mérlegelés megfelelő kombinációjára;
- c) hogy az egyes működési kockázati kategóriákon belüli veszteségek függetlenek egymástól;
- d) hogy amennyiben a c) pontban foglalt feltétel nem teljesül, az egymástól függő veszteségeket aggregálják;
- e) hogy, kizárólag abban az esetben, ha sem a c) pont, sem a d) pont nem teljesíthető, a működési kockázati kategóriákon belüli korrelációkat megfelelően modellezik;
- f) hogy az intézmény gondosan mérlegeli az extrém kockázati események közötti függőséget;
- g) hogy az intézmény nem alapozza korrelációs struktúráit normális vagy normálishoz hasonló eloszlásra;
- h) hogy az intézmény összes korrelációs feltevése óvatos, figyelembe véve a korreláció működési kockázati modellezésével kapcsolatos bizonytalanságokat, továbbá hogy az intézmény által alkalmazott óvatosság mértéke nő a korrelációs feltevések szigorának és a számított szavatoló-tőke-követelmények megbízhatóságának csökkenésével;
- i) hogy az intézmény megfelelően igazolja az általa használt korrelációs feltevéseket, és hogy rendszeresen érzékenységi elemzések keretében értékeli e feltevések AMA-módszer szerint számított szavatoló-tőke-követelményekre gyakorolt hatását.

4. SZAKASZ

Tőkeallokációs mechanizmus

35. cikk

A működési kockázatot mérő rendszer következetessége

Az illetékes hatóság az 575/2013/EU rendelet 322. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett, a működési kockázat mérésére szolgáló rendszer következetességével kapcsolatos intézményi standardok értékelése körében ellenőrzi legalább a következőket:

- a) hogy az intézmény tőkeallokációs mechanizmusa összhangban van az intézmény kockázati profiljával és a működési kockázatot mérésére szolgáló rendszer általános kialakításával;
- b) hogy az AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelmények elosztása során az intézmény figyelembe veszi azokat az esetleges belső különbségeket, amelyek a kockázat, a működési kockázat kezelésének minősége és a belső kontroll minősége terén állnak fenn a csoport azon részei között, amelyekhez AMA-módszer szerinti szavatoló-tőke-követelményeket rendelnek;

- c) hogy nincs megfigyelhető jelenlegi vagy előre látható gyakorlati vagy jogi akadály a szavatolótoke haladéktalan átruházásának vagy a kötelezettségek visszafizetésének;
- d) hogy az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelmények elosztása a konszolidált csoportszintről a csoportnak a működési kockázatot mérő rendszerben részt vevő részei felé szilárd és a lehető legnagyobb mértékben kockázatter-
zékeny módszerekre támaszkodik.

4. FEJEZET

BIZTOSÍTÁSI ÉS MÁS KOCKÁZATÁTRUHÁZÁSI MECHANIZMUSOK

36. cikk

Általános elvek

Az illetékes hatóság az 575/2013/EU rendelet 322. cikke (2) bekezdésének e) pontjának utolsó mondatában és 323. cikkében említett, a biztosítás és a más kockázatátruházási mechanizmusok AMA-módszeren belüli hatására vonatkozó követelmények betartásának értékelése körében ellenőrzi legalább a következőket:

- a) hogy a biztosító teljesíti az 575/2013/EU rendelet 323. cikkének (2) bekezdésében említett engedélyezési követelményeket, a 37. cikkel összhangban;
- b) hogy az 575/2013/EU rendelet 323. cikkének (3) bekezdésében e) pontjában említetteknek megfelelően a biztosítást harmadik fél bocsátja rendelkezésre, a 38. cikkel összhangban;
- c) hogy az intézmény az 575/2013/EU rendelet 322. cikkének (2) bekezdésében e) pontjában említetteknek megfelelően nem számítja be többszörösen a kockázatsökkentési módszereket, a 39. cikkel összhangban;
- d) hogy a kockázatsökkentés hatását számszerűsítő számítások az 575/2013/EU rendelet 323. cikke (3) bekezdésének d) pontjának megfelelően tükrözik a biztosítási fedezetet, valamint hogy a biztosítás elismerésére szolgáló rendszer az említett rendelet 323. cikke (3) bekezdésének f) pontjának megfelelően jól alátámasztott és jól dokumentált, ideértve a következőket:
  - i. a biztosítási fedezet az intézmény működési kockázati profiljához kapcsolódik, a 40. cikkel összhangban;
  - ii. az intézmény a kockázatsökkentés hatását számszerűsítő kifinomult számítást alkalmaz, a 41. cikkel összhangban;
  - iii. a kockázatsökkentés hatását számszerűsítő számítást kellő időben összehangolják az intézmény működési kockázati profiljával, a 42. cikkel összhangban;
- e) hogy az intézmény a biztosítás elismerésére használt módszerekben az 575/2013/EU rendelet 323. cikke (3) bekezdésének a) és b) pontjában, valamint 323. cikkének (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a releváns elemek mindegyikét számításba veszi a biztosítás elismert összegének diszkontálása vagy csökkentése révén, a 43. cikkel összhangban;
- f) hogy az intézmény bizonyítja, hogy az 575/2013/EU rendelet 323. cikke (1) bekezdésének második mondatában említett más kockázatátruházási mechanizmus bevezetésével érzékelhető kockázatsökkentő hatást lehet elérni, a 44. cikkel összhangban.

37. cikk

A biztosító engedélyének egyenértékűsége

A biztosítóra vonatkozó, a 36. cikk a) pontjában említett engedélyezési követelmények értékelése céljából az illetékes hatóság úgy tekinti, hogy a harmadik országban engedélyezett vállalkozás akkor teljesíti az engedélyezés követelményeit, ha megfelel az Unióban alkalmazottakkal egyenértékű prudenciális követelményeknek, ideértve az 575/2013/EU rendelet 323. cikkében említett követelményeket is.

38. cikk

Harmadik fél által nyújtott biztosítás

(1) Annak értékelése céljából, hogy az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelmények céljából nyújtott biztosítási fedezetet a 36. cikk b) pontjában említettek szerint harmadik fél nyújtja-e, az illetékes hatóság az intézménynek az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 47. pontja szerinti összevont helyzetére vonatkozó átfogó álláspontja alapján meggyőződik arról, hogy sem az intézmény, sem a konszolidálás hatálya alá tartozó más vállalkozás nem rendelkezik a biztosítást nyújtó félben az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 35. és 36. pontjában említett részesedéssel vagy befolyásoló részesedéssel.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés követelményei részben teljesülnek, a biztosításnak csak azon részét szabad harmadik félen keresztül nyújtott biztosításnak tekinteni, amelynél a végső felelősséget jogosult harmadik félként működő vállalkozás viseli azon tény alapján, hogy a kockázatot ténylegesen a konszolidálásba bevont gazdálkodó egységeken kívülre ruházzák át.

39. cikk

A kockázatcsökkentési módszerek többszörös számbavétele

Annak értékelése céljából, hogy a 36. cikk c) pontjában említettnek megfelelően a biztosítási fedezet kapcsán az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelmények alkalmazásában nem kerülhet sor a kockázatcsökkentési technikák többszörös számítására, az illetékes hatóságoknak meg kell erősíteniük, hogy az intézmény észszerű lépéseket tett annak biztosítására, hogy tudatosan sem az intézmény, sem a konszolidálás körébe bevont jogalanyok nem kötnek az intézmény által kötött eredeti biztosítási megállapodás tárgyát képező működési kockázati eseményekre vonatkozó viszontbiztosítási szerződést.

40. cikk

A biztosítási kockázatok hozzárendelésének folyamata

(1) Annak értékelése céljából, hogy a 36. cikk d) pontjának i. alpontjában említettnek megfelelően a biztosítási fedezet az intézmény kockázati profiljához kapcsolódik-e, az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy az intézmény megfelelően dokumentált és jól megalapozott hozzárendelési eljárást hajtott végre, amelynek során az intézmény olyan biztosítási fedezetet alakít ki, amely összhangban áll az esetlegesen felmerülő összes működési kockázati veszteség valószínűségével és hatásával.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy az intézmény megfelel legalább a következőknek:

- a) a biztosítási kockázatok kezelésével foglalkozó csoport tapasztalatai alapján – adott esetben megfelelő külső szakértők, például jogtanácsosok, ügynökök és biztosítási szolgáltatók támogatása mellett – becslést készít a biztosítási megtérülések valószínűségéről, a kifizetések beérkezésének valószínű időkeretéről, beleértve a kárigény bíróság előtti megtámadásának valószínűségét, az ilyen per várható hosszát, valamint az aktuális egyezségi rátákat és feltételeket;
- b) az a) pontból eredő becsléseket felhasználja a működési kockázat miatti veszteség esetén igénybe vett biztosítás teljesítményének értékelésére, és az értékelést úgy alakítja ki, hogy annak során a működési kockázatot mérő rendszerbe bevitt összes vonatkozó veszteség- és forgatókönyvadat vonatkozásában megvizsgálja a biztosítás hatékonyságát;
- c) a biztosítási kötvényeket a b) pontból eredő értékelés alapján a lehető legnagyobb részletezettség mellett rendeli hozzá az intézmény működési kockázataihoz, a rendelkezésre álló összes információs forrás, többek között a belső adatok, a külső adatok és a forgatókönyvbecslések felhasználásával;
- d) megfelelő szakértelemmel rendelkező munkatársakat alkalmaz e feladatra, és a hozzárendelést átláthatónak és következetesen hajtja végre;
- e) a biztosítási kötvény elemeinek értékelése révén megfelelő súlyt rendel a biztosítás múltbeli és várható teljesítményéhez;
- f) megszerzi a megfelelő kockázati testület vagy bizottság hivatalos jóváhagyását;
- g) rendszeres időközönként felülvizsgálja a biztosítás hozzárendelésének folyamatát.

41. cikk

Kifinomult kockázatcsökkentési számítás alkalmazása

Annak értékelése céljából, hogy az intézmény a 36. cikk d) pontjának ii. alpontjában említettnek megfelelően kifinomult kockázatcsökkentési számítást alkalmaz-e, az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy a biztosítási fedezetnek az AMA-módszer keretébe történő beépítésére vonatkozó modellezési megközelítés legalább a következőket teljesíti:

- a) összhangban van a kártérítések összegét nem tartalmazó bruttó veszteség számszerűsítése érdekében elfogadott, a működési kockázat mérésére szolgáló rendszerrel;
- b) átlátható és következetes viszonyban áll az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelményeinek általános meghatározása során figyelembe vett tényleges veszteségvalószínűséggel és -hatással.

42. cikk

A kockázatcsökkentési számítás és a működési kockázati profil összehangolása

Annak értékelése céljából, hogy az intézmény a 36. cikk d) pontjának iii. alpontjában említettnek megfelelően a kockázatcsökkentés hatását számszerűsítő számítását kellő időben összehangolja-e az intézmény működési kockázati profiljával, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy amennyiben a biztosítás jellege jelentősen megváltozott, vagy ha jelentős változás történt az intézmény működési kockázati profiljában, az intézmény felülvizsgálta a biztosítás használatát, és adott esetben újraszámította az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelményeit;
- b) hogy olyan jelentős veszteségek felmerülése esetén, amelyek a biztosítási fedezetet érintik, az intézmény a korábbinál is konzervatívabb megközelítésben újraszámítja az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelményeit;
- c) hogy a biztosítási fedezet váratlan megszüntetése vagy csökkentése esetén az intézmény készen áll arra, hogy a biztosítási kötvényt késedelem nélkül egyenértékű vagy kedvezőbb feltételek és fedezet mellett másik kötvényre cserélje, vagy az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelményeit a kártérítések összegét nem tartalmazó bruttó szintre növelje;
- d) hogy az intézmény a biztosítás összegével és a nélkül számítja tőkéjét olyan részletezettségi szinten, hogy a rendelkezésre álló biztosítás összegének bármilyen csökkenését, beleértve a jelentős veszteség kifizetése vagy a biztosítási fedezet változása miatt bekövetkező csökkenést, azonnal figyelembe lehessen venni az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelményekre gyakorolt hatásnak megfelelően.

43. cikk

A releváns elemek összességének számbavétele

(1) Annak értékelése céljából, hogy az intézmény a 36. cikk e) pontjában említettnek megfelelően a biztosítás elismerésére használt módszerekben a releváns elemek mindegyikét számításba veszi-e a biztosítás elismert összegének diszkontálása vagy csökkentése révén, az illetékes hatóság meggyőződik legalább a következőkről:

- a) hogy az intézmény megvizsgálja azon különböző tényezőket, amelyek alapján fennáll annak kockázata, hogy a biztosító nem teljesíti a várt kifizetéseket, és amelyek csökkentik a kockázat átruházásának hatékonyságát, ideértve a biztosító kellő időben történő fizetésre való képességét, valamint az intézmény azon képességét, hogy kellő időben azonosítsa, elemezze és jelentse a kárigényt;
- b) hogy az intézmény megvizsgálja, hogy az a) pontban említett különböző tényezők hogyan befolyásolták a múltban a biztosítás működési kockázati profilra gyakorolt csökkentő hatását, és hogyan befolyásolhatják azt a jövőben;
- c) hogy az intézmény az a) pontban említett bizonytalanságokat az AMA-módszer szerinti szavatolótőke-követelmények számítása során megfelelően konzervatív levonások révén tükrözi;
- d) hogy az intézmény gondosan figyelembe veszi a biztosítási kötvények jellemzőit, ideértve azt is, hogy azok csak olyan veszteségeket fedeznek-e, amelyekre a biztosítási kötvény futamideje alatt nyújtottak be kárigényt a biztosítóhoz vagy amelyeket ezen időtartam alatt jelentettek a biztosító számára, így a biztosítási kötvény lejáratát követően felfedezett veszteségekre nem terjednek ki, vagy fedezik a biztosítási kötvény futamideje alatt felmerülő veszteséget akkor is, ha azokat nem fedezték fel a futamidő alatt, és a kárigényt csak a kötvény lejáratát követően nyújtották be, továbbá hogy a veszteségek az első fél közvetlen veszteségei vagy harmadik fél felelősségi körébe eső veszteségek;
- e) hogy az intézmény figyelembe veszi és maradéktalanul dokumentálja veszteség-adatbázisaiban a veszteségtípusonkénti biztosítási kifizetésekre vonatkozó adatokat, és a levonásokat ennek megfelelően határozza meg;
- f) az intézmény rendelkezik a veszteségek azonosítására, elemzésére és a kárigények feldolgozására vonatkozó eljárásokkal, azzal a céllal, hogy ellenőrizze a biztosító által nyújtott tényleges fedezetet vagy a kárigény-kifizetések észszerű időn belül történő térítésére való képességét;
- g) hogy az intézmény az egyes azonosított releváns bizonytalanságokra vonatkozóan külön-külön kifejezetten számszerűsíti és modellezi a levonásokat, ahelyett, hogy valamennyi bizonytalansági tényező tekintetében egyetlen közös levonást alkalmazna a számítás során, vagy hogy utólagos levonást használna;
- h) hogy az intézmény a biztosítási modellezési módszertanban alkalmazott megfelelő levonások alkalmazásával maximális mértékben figyelembe veszi a biztosító kárigény-kifizetési képességére vonatkozó kockázatot;
- i) hogy az intézmény biztosítja, hogy a partner nemteljesítésével kapcsolatos, kárigény-kifizetési képességre vonatkozó kockázatot az adott biztosítási szerződés alapján felelős biztosítási társaság hitelminősége alapján határozzák meg, függetlenül attól, hogy a biztosító anyavállalatának minősítése jobb-e, vagy hogy a kockázatot átruházták-e harmadik félre;

- j) hogy az intézmény konzervatív feltevéseket alkalmaz a biztosítási kötvényeknek az eredeti vagy meglévő szerződésekkel azonos feltételek és fedezet mellett történő megújításával kapcsolatban;
- k) hogy az intézmény rendelkezik olyan eljárásokkal, amelyek biztosítják, hogy a biztosítási kötvény korlátainak potenciális kimerítése, a biztosítási fedezet reaktiválásának ára és elérhetősége, valamint azok az esetek, amikor a biztosítási szerződés fedezete nem felel meg az intézmény működési kockázati profiljának, megfelelő módon tükröződjének a biztosítások AMA-módszer szerinti modellezésében.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság eltekinthet a levonásoknak a biztosítási szerződés lejáratáig vagy az elállási időszakban való alkalmazására vonatkozó követelmény teljesítésétől, amennyiben a fedezet megújításra kerül és folyamatos, és ha az alábbi feltételek legalább egyike teljesül:
- a) az intézmény bizonyítani tudja, hogy legalább 365 napon keresztül azonos vagy jobb feltételek és fedezettség mellett folyamatos fedezetet áll rendelkezésére;
- b) az intézmény olyan biztosítási kötvénnyel rendelkezik, amelyet a biztosító kizárólag a biztosítási díj megfizetésének elmulasztása miatt szüntethet meg, vagy amelynek esetében az elállási időszak hosszabb egy évnél.

44. cikk

Más kockázatátruházási mechanizmusok

Annak értékelése céljából, hogy az intézmény a 36. cikk f) pontjában említettnek megfelelően bizonyítja-e, hogy más kockázatátruházási mechanizmus alkalmazásával érzékelhető kockázatsökkentő hatást lehet elérni, az illetékes hatóság legalább a következőket alkalmazza:

- a) mielőtt jóváhagyná a más kockázatátruházási mechanizmusoknak az intézmény működési kockázat mérésére szolgáló rendszerében történő használatát, meggyőződik arról, hogy az intézmény tapasztalattal rendelkezik ezen eszközök használata terén, és ismeri azok jellemzőit, ideértve a fedezet valószínűségét és a kifizetések ütemezését;
- b) megtagadja a más kockázatátruházási mechanizmusok mint az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelmények számítása tekintetében jogosult kockázatsökkentési eszközök használatának lehetőségét, amennyiben ezeket az eszközöket nem kockázatkezelési célból, hanem kereskedési céllal tartják vagy használják fel;
- c) ellenőrzi a fedezet eladójának jogosultságát, ideértve azt is, hogy szabályozott vagy szabályozatlan szervezetről van szó, valamint a nyújtott fedezet jellegét és jellemzőit, függetlenül attól, hogy előre rendelkezésre bocsátott fedezetről, értékpapírosításról, garanciarendszerről vagy származtatott ügyletekről van szó;
- d) meggyőződik arról, hogy kiszervezett tevékenységek nem képezik a kockázatátruházás részét;
- e) meggyőződik arról, hogy az intézmény minden esetben a más kockázatátruházási mechanizmus figyelembevételével és a nélkül számítja az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelményeket olyan részletezettségi szinten, a rendelkezésre álló fedezet összegének bármilyen csökkenését azonnal figyelembe lehessen venni a szavatolótoke-követelményekre gyakorolt hatásnak megfelelően;
- f) meggyőződik arról, hogy amennyiben jelentős veszteségek merülnek fel, amelyek hatással vannak a más kockázatátruházási mechanizmus által biztosított fedezetre, vagy ahol az ilyen mechanizmussal összefüggő szerződések változásai jelentős bizonytalanságot okoznak a fedezet köre tekintetében, az intézmény konzervatívabb megközelítésben újraszámítja az AMA-módszer szerinti szavatolótoke-követelményeit.

5. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

45. cikk

Átmeneti rendelkezés

Olyan intézmény által alkalmazott AMA-módszer 1. cikkben említett értékelése tekintetében, amely intézmény e rendelet hatálybalépésének időpontjában már AMA-módszer alapján számítja ki a működési kockázathoz kapcsolódó szavatolótoke-követelményeit, vagy amely intézmény már kérelmezte AMA-módszer használatát e célból, a következőket kell alkalmazni:

- a) ezt a rendeletet a hatálybalépésétől számított egy év eltelte után kell alkalmazni;
- b) a 34. cikk g) pontját e rendelet hatálybalépését követő két év eltelte után kell alkalmazni.

46. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2018. március 14-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER
